

OKOLJSKA IZJAVA ZA CINKARNO CELJE PE KEMIJA MOZIRJE za leto 2023

VSEBINA

	Stran
1. Uvodna beseda	3
1.1. Splošno	4
1.2. Izjava o verodostojnosti okoljskih podatkov	4
2. Predstavitev podjetja	5
2.1. Predstavitev PE Kemija Mozirje	5
2.1.1. Predstavitev PE Kemija Mozirje z vidika okolja, varnosti in zdravja	6
2.2. Predstavitev matične družbe Cinkarna Celje d.d.	8
2.3. Ključni nosilci sistema ravnanja z okoljem, varnostjo in zdravjem	10
2.4. Predstavitev proizvodnih procesov v PE Kemija Mozirje	11
2.4.1. Proizvodni proces izdelave praškastih lakov (proces C1)	11
2.4.2. Proizvodni proces izdelave masterbatchev (processa C2 in C3)	12
2.4.2.1. Proces C2	13
2.4.2.2. Proces C3	14
3. Politika zagotavljanja kakovosti ter ravnanje z okoljem, varnostjo in zdravjem	15
4. Sistem ravnanja z okoljem	17
5. Opis vidikov okolja, varnosti in zdravja v PE Kemija Mozirje	20
5.1. Neposredni okoljski vidiki	23
5.1.1. Učinkovitost (uspešnost) rabe vhodnih materialov	23
5.1.1.1. Vhodni materiali za vgradnjo v izdelke	23
5.1.1.2. Učinkovitost rabe vhodnih materialov	24
5.1.1.3. Embalažni materiali	25
5.1.1.4. Povezani procesni materiali	26
5.1.2. Učinkovitost (uspešnost) rabe energije	26
5.1.2.1. Raba električne energije	26
5.1.2.2. Raba lesnih peletov	27
5.1.3. Učinkovitost (uspešnost) rabe vode	27
5.1.4. Učinkovitost (uspešnost) ravnanja z odpadki	28
5.1.5. Emisije odpadnih voda	31
5.1.6. Emisije v ozračje	33
5.1.6.1. Emisije v zrak na izpustih iz proizvodnih procesov	33
5.1.6.2. Emisije CO ₂ zaradi koriščenja energentov	36
5.1.6.3. Emisije ozonu škodljivih snovi in fluoriranih toplogrednih plinov	36
5.1.7. Raba zemljišč in biotska raznovrstnost	38
5.2. Posredni okoljski vidiki	38
5.2.1. Vsebnost nevarnih substanc v izdelkih	38
5.2.2. V izdelek vgrajena embalaža	40
5.2.3. Proizvod kot odpadki	40
5.2.4. Elektromagnetno sevanje	41
5.3. Predstavitev varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom	41
5.4. Izpolnjevanje zakonodajnih in drugih zahtev	42
5.5. Komuniciranje	43
5.6. Izobraževanje	44
5.7. Obvladovanje izrednih razmer	45
6. Cilji na področju ravnanja z okoljem	45
7. Kontakt	47
8. Izjava okoljskega preveritelja	48

1. UVODNA BESEDA PREDSEDNIKA UPRAVE

V letu 2023 je naše podjetje obeležilo 150-letnico kontinuiranega poslovanja. Cinkarna Celje d.d. je, kljub dolgi tradiciji delovanja, sodobno in v prihodnost usmerjeno kemijsko podjetje z ambicioznimi cilji trajnostnega poslovanja. Delujemo skladno z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami in okoljevarstvenimi standardi s ciljem doseganja ravnovesja med gospodarsko uspešnostjo, energetsko učinkovitostjo, varstvom okolja in družbeno odgovornostjo. Naša dejavnost ima več vplivov na okolje, ki jih celostno upravljamo v okviru lastne družbe in v vedno večji meri v vrednostni verigi. Strateško upravljamo s surovinami, energijo, emisijami v zrak in vodo ter biotsko raznovrstnostjo, saj se zavedamo svoje priložnosti, odgovornosti ter izzivov v kontekstu zelene, nizkoogljične in krožne preobrazbe evropske industrije.

V letu 2023 smo pri izdelavi strateškega plana za prihodnje 5-letno obdobje še več poudarka namenili področjem okolja, družbe in upravljanja ter opredelili tudi naše cilje na področju trajnostnosti. Oblikovali smo svoje strateške zaveze k blažitvi podnebnih sprememb, ki se opirajo na skladnost poslovanja na področju okolja s celovitim prepoznavanjem in upravljanjem vseh vplivov na okolje ter z njimi povezanimi tveganji.

Odgovorno ravnanje z okoljem je vgrajeno v vsa področja delovanja. Za učinkovitejše in uspešnejše obvladovanje vseh področij v družbi Cinkarna Celje d.d. od leta 2010 naše aktivnosti izvajamo skladno z integriranim sistemom vodenja, ki združuje sisteme vodenja kakovosti skladno s standardom ISO 9001, ravnanja z okoljem po ISO 14001, ravnanja na področju varnosti in zdravja pri delu po ISO 45001. V dislocirani enoti PE Kemija Mozirje delujemo v skladu tudi z Uredbo EMAS, ko smo se v letu 2009 registrirali v sistem EMAS, kar redno obnavljamo.

Integriran sistem vodenja je osnovan na procesnem pristopu, obvladovanju tveganj in realizaciji priložnosti pri uresničevanju strategije podjetja. Zajema področja proizvodnje in prodaje proizvodov titanovega dioksida, praškastih lakov, masterbatchev, žveplove kisline, agro-kemijskih proizvodov, sistemov za agresivne medije, storitve vzdrževanja in laboratorijskih preskušanj ter vse potrebne podporne procese. Nosilna proizvodno-prodajna skupina je pigment titanov dioksid, praškasti laki in masterbatchi, ki se proizvajajo v PE Kemija Mozirje, pa predstavljajo vertikalno nadgradnjo nosilne skupine.

Naša okoljska politika je del poslovnika Integriranega sistema vodenja, čigar elementi zagotavljanja kakovosti ter ravnanja z okoljem, varnostjo in zdravjem pri delu se tesno prepletajo med vsemi poslovnimi procesi v podjetju. Z njihovim obvladovanjem je zagotovljeno, da so okoljski vidiki in tveganja za varnost in zdravje pri delu primerno upoštevani pri izvajanju vseh procesov.

Iz leta v leto naš Integriran sistem vodenja vsebinsko in organizacijsko optimiziramo, izboljšujemo in nadgrajujemo. V letu 2024 nameravamo vanj vključiti še sistem upravljanja z energijo po ISO 50001.

Že od samega začetka smo del Programa odgovornega ravnanja, globalne pobude kemijske industrije za izboljšanje gospodarjenja na področju varovanja zdravja, varnosti in okolja. Program odgovornega ravnanja je v skladu z načeli prostovoljne iniciative, ki jo spodbuja ICCA – Mednarodni svet kemijskih združenj in CEFIC – Evropski svet kemijske industrije. Z njim izkazujemo svojo nadstandardno skrbnost do teh področij, ki velikokrat presegajo same zakonodajne zahteve.

Odgovorno ravnanje z okoljem in podnebjem izkazujemo, da izpolnjujemo zakonodajne zahteve na področju okolja, prepoznavamo nevarnosti in tveganja vplivov na okolje, obvladujemo tveganja in izvajamo aktivnosti za preprečitev morebitne škode za okolje, načrtujemo in izvajamo aktivnosti za zmanjšanje tveganj ter se hitro odzivamo in komuniciramo v izrednih razmerah, da preprečimo onesnaževanje okolja, spremljamo življenjski cikel proizvodov, računamo ogljični odtis na organizacijski in izdelčni ravni in z različnimi aktivnostmi prispevamo k blažitvi podnebnih sprememb.

Izboljšujemo tehnološke postopke z investiranjem v najboljše razpoložljive tehnologije in s tem zmanjšujemo svoj vpliv na okolje na minimum. Svojo zavezanost k racionalni in učinkoviti rabi energije izkazujemo že več desetletij, v letu 2021 pa smo se odločili, da začnemo z izgradnjo sončnih elektrarn uresničevati zavezo za povečanje rabe obnovljivih virov energije. V PE Kemija Mozirje sta dve vgrajeni sončni elektrarni pričeli z obratovanjem v letu 2023.

V tehnološke in poslovne procese integriramo orodja in pristope za celovito in učinkovito upravljanje z energijo.

Pri razvoju obstoječih in novih proizvodov iščemo okolju prijazne rešitve in možnosti koristne izrabe stranskih proizvodov. Iščemo rešitve za zmanjšano porabo vode in energije ter nižje izpuste toplogrednih plinov. Sledimo petstopenjski lestevici ravnanja z odpadki, kjer si prizadevamo čim boljše izkoristiti materiale, s čim manj odpadka, odpadke pa ustrezno ločiti, predelati in ponovno uporabiti. Iščemo potencialne ponovne uporabe sekundarnih surovin v naših tehnoloških procesih ali drugih aplikacijah, ki se lahko prodajo na trgu.

Redno spremljamo in merimo svoje vplive na okolje in uvajamo ukrepe za zmanjšanje lastnega vpliva. S svojim pristopom želimo z vključevanjem okoljskih meril v ocenjevanje in izbiro dobaviteljev vplivati tudi na svojo dobaviteljsko verigo in z različnimi izobraževalno-ozaveščevalnimi projekti na širše družbeno okolje.

Podjetje veliko vlaga v razvoj in izobraževanje zaposlenih. Zavedamo se, da so zaposleni motor in srce podjetja ter njegovi najpomembnejši ambasadorji, zato z zaposlenimi ustvarjamo iskrene in odprte odnose, spodbujamo inovativnost in vključenost ter gradimo na pozitivnih medosebnih odnosih.

Smo del širšega in ožjega lokalnega okolja, v katero se aktivno vključujemo in podpiramo njegov razvoj na športnem, kulturnem in drugih področjih. Vlagamo tudi v projekte za ohranjanje in okrepitev naravnega okolja, v katerem delujemo. Spodbujamo družbeno in okoljsko odgovornost ter ustvarjalnost.

Z javnostjo redno in transparentno komuniciramo preko različnih komunikacijskih kanalov, kot so spletna stran, družbena omrežja, novinarske konference, direktni kontakti z e-sporočili in telefonskimi klici idr.

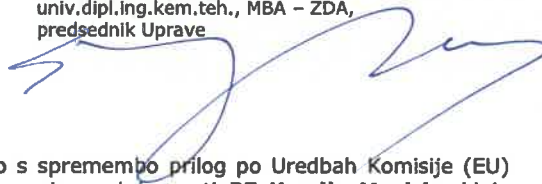
Za zainteresirano javnost obveščamo o svojih dejavnostih tako s področja poslovanja, prodaje, o novih izdelkih, kot tudi o aktivnostih in kazalnikih na področju trajnostnosti, kot so podatki s področja ravnanja z okoljem, energetske učinkovitosti in krožnega gospodarstva v našem podjetju.

Tokrat je pred vami že 16. poročilo o ravnanju z okoljem za PE Kemija Mozirje na lokaciji Mozirje, s katerim se predstavljamo zainteresirani javnosti. V letu 2009 smo za lokacijo PE Kemija Mozirje pridobili Potrdilo o registraciji v sistem EMAS z registracijsko številko SI-0003. Takrat smo naše ravnanje na področju okolja z vsemi pomembnimi kazalniki predstavili v Okoljski izjavi za PE Kemija Mozirje za leto 2008, ki je veljala kot izhodiščna. Naslednje izhodiščne Okoljske izjave so bile izdelane za leta 2011, 2014, 2017 in 2020. V vmesnih letih so bile izdelane Dopolnitve k Okoljski izjavi za posamezno leto. Tokrat pa je pred vami zopet obsežnejša Okoljska izjava, ki jo je potrebno glede na zahteve Uredbe EMAS izdelati vsaka tri leta, in sicer kot izhodiščna za leto 2023, h kateri bosta v naslednjih dveh letih izdelani dopolnitvi.

PE Kemija Mozirje je na lokaciji v Mozirju, kjer proizvajamo praškaste lake in masterbatche, pridobila Okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje emisij v vode že v letu 2005, v letih 2010, 2015, 2018 in 2021 pa je na osnovi vlog za podaljšanje s predvidenimi spremembami pridobila sklepe o podaljšanju veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja. V 2023 so se meritve izvajale skladno z zadnjo veljavno določbo št. 35441-33/2020-5 z dne 19.2.2021. Za emisije v zrak zaradi nizkih koncentracij emitiranih snovi Okoljevarstvenega dovoljenja ni potrebno pridobivati, čeprav je bila tako osnovna vloga kot vse vloge za podaljšanje okoljevarstvenega dovoljenja posredovana v celoti z vsemi navedenimi vplivi na okolje, vključujoč emisije v zrak, vode, odpadke, hrup in rabo kemikalij.

Poslovanje, skladno z zahtevami Uredbe EMAS v PE Kemija Mozirje na lokaciji v Mozirju, predstavlja vodilo k nenehnemu zmanjševanju okoljskih vplivov, zato so naši cilji za prihodnost naravnani k zagotavljanju trajnostnosti v luči blažitve podnebnih sprememb ter s tem k še večjemu doprinosu ohranjanja in varovanja nam zaupanega okolja tudi za naše zanamce.

Aleš Skok,
univ. dipl. ing. kem. teh., MBA – ZDA,
predsednik Uprave

1.1. SPLOŠNO

Sistem EMAS po uredbi ES 1221/2009 (EMAS), vključno s spremembo prilog po Uredbah Komisije (EU) 2017/1505 ter 2018/2026, kot sistem ravnanja z okoljem zajema dejavnosti **PE Kemija Mozirje**, ki je edina dislocirana enota in posluje v okviru družbe Cinkarna Celje d.d..

PE Kemija Mozirje je edina enota, ki je v okviru podjetja Cinkarna Celje d.d. vključena v sistem EMAS.

Sistema ISO 14001 in ISO 45001 kot sistema ravnanja z okoljem, varnostjo in zdravjem pa sta vpeta v integriran sistem vodenja, ki poleg teh dveh sistemov vključuje še sistem ISO 9001. Elementi sistema ravnanja z okoljem, varnostjo in zdravjem se tesno prepletajo z vsemi poslovnimi procesi v družbi Cinkarna Celje d.d.. Sistem vključuje tudi ravnanja družb, ki izvajajo svoje dejavnosti na lokaciji v Mozirju (zunanji izvajalci, eksterni transport, ...) oz. za potrebe PE Kemija Mozirje. V teh primerih so odgovornosti na področju okolja, varnosti in zdravja določena v pogodbah s posameznimi deležniki.

Vse zahteve Uredbe EMAS ter standarda ISO 14001 in ISO 45001 so upoštewane skozi vse postopke, ki jih predpisujemo in izvajamo.

1.2. IZJAVA O VERODOSTOJNOSTI OKOLJSKIH PODATKOV

Okoljska izjava za Cinkarno Celje d.d. PE Kemija Mozirje za leto 2023 zajema poslovanje družbe Cinkarna Celje d.d. PE Kemija Mozirje v obdobju od leta 2020 do 2023.

Letna primerjava okoljske uspešnosti, podane v 5. poglavju, prav tako zajema podatke med leti 2020 in 2023.

Okoljska izjava kot celota pa velja za leto 2023.

Vsi podatki in dejstva, navedena v Okoljski izjavi, so verodostojni in prikazujejo dejansko stanje sistema okoljskega ravnanja v dislocirani enoti družbe Cinkarna Celje d.d. (PE Kemija Mozirje).

Vzpostavljen sistem EMAS je v maju 2023 presojal okoljski preveritelj Slovenski inštitut za kakovost in meroslovje SIQ in ugotovil, da vzpostavljen sistem v Cinkarna Celje d.d. PE Kemija Mozirje izpolnjuje zahteve Uredbe EMAS.

Na podlagi okoljskega preverjanja v letu 2021 in vseh dokumentiranih dokazilih je Agencija Republike Slovenije za okolje (ARSO) dne 17.9.2021 izdala Odločbo o podaljšanju registracije v sistemu EMAS z registracijsko številko SI-00003 ter ustrezno Potrdilo o registraciji v sistemu EMAS z veljavnostjo do 30.11.2024.

2. PREDSTAVITEV PODJETJA

	Matična družba vključno s PE Kemija Mozirje	Poslovna enota Kemija Mozirje
Naziv in naslov	Cinkarna Celje d.d. Kidričeva 26 3000 Celje	Cinkarna Celje d.d. PE Kemija Mozirje Ljubija 11 3330 Mozirje
Telefon	03 427 60 00	03 837 09 00
Fax	03 427 61 06	03 837 09 50
e-mail	info@cinkarna.si	
Število zaposlenih na dan 31.12.2023	742	48
Poslovanje v letu 2023 za Cinkarna Celje d.d.	Prodaja: Čisti poslovni izid: Kapital (31.12.2023) Donos kapitala (ROE):	176.464.289 € 12.653.407 € 221.230.458 € 5,88 %

Internet	www.cinkarna.si
Datum vpisa v sodni register	06.03.1997
Davčna številka družbe	SI 15280373
Matična številka družbe	5042801

V sistem EMAS je vključena dejavnost družbe na lokaciji: Ljubija 11, 3330 Mozirje (PE Kemija Mozirje)

2.1. PREDSTAVITEV PE KEMIJA MOZIRJE

Podjetje je bilo ustanovljeno leta 1896 pod nazivom Santaler farb und Schirgel Werke. Ustanovitelji so bili Kussen, Jungkurz in Bayer. Ker so bile zaloge raznih rudnin manjše od ocenjenih, so tedanji lastniki prodali podjetje Fridrih Hocke-ju iz Gradca. Po malem požaru leta 1916 ga je Hocke prodal podjetju Kurk Baldiniju iz Pule, ta pa ga je naprej prodal leta 1917 trgovski družbi, ki je podjetje registrirala kot Savinjska tovarna barv in lesnih izdelkov Alojz Goričar in drug Mozirje.

Leta 1920 se je podjetje povečalo. Zgradili so še en obrat za izdelavo barv v Letušu. V letih 1922-1933 se je v Letušu dogradil še obrat za izdelavo lesene embalaže za barve. V času okupacije je bilo podjetje nekoliko poškodovano zaradi rušenja bližnjih mostov. Po letu 1948, ko je bila izvršena nacionalizacija, se je tedanja kemična in lesna tovarna Mozirje pričela ponovno širiti predvsem v lesno galanterijo. Leta 1957 se je občinska skupščina Mozirje odločila, da lesni del odcepi h GLIN Nazarje.

Leta 1962 je bilo podjetje priključeno Cinkarni Celje. Takoj se je pričelo z urejevanjem delovnih prostorov, saj so bile vse stavbe stare in dotrajane. V letu 1962 in 1963 je bila zgrajena nova hala za izdelavo zemeljskih barv, v letu 1964 pa je bila dograjena še nedokončana zgradba iz leta 1954. V njej so uredili proizvodnjo tiskarskih barv.

Zaradi prostih kapacitet je bil leta 1965 proizvodni program razširjen s paletno antikorozijskih premazov. V letih 1978-79 se je proizvodni program razširil še na izdelavo enokomponentne PU-pene za gradbeništvo.

Ker stari obrati niso zadostovali pogojem tehnologije izdelave proizvodov, se je v letu 1982 proizvodnja suhodisperzijskih barv preselila v novo zgrajen objekt. Leta 1985 pa se je v novo zgrajen obrat selila tudi proizvodnja premazov. Program je bil dopolnjen tudi z disperzijami in fasadnimi barvami.

V letu 1990 se je program razširil še s proizvodnjo praškastih lakov, s ciljem manjšanja vpliva na okolje v primerjavi s proizvodnjo klasična premaznih sredstva na osnovi topil in postopnim zmanjševanjem proizvodnje slednjega programa.

Konec leta 1998 smo pričeli s proizvodnjo masterbatchev (barvni koncentrat za plastiko) na lokaciji proizvodnje suhodisperzijskih barv, ki so se medtem na lokaciji Mozirje.

V letu 2002 smo prenesli celotni tehnološki proces izdelave PU-pene v obnovljene prostore že obstoječega objekta. Celotna linija, vključno s pripravo polizdelkov, je bila takrat nova. V januarju 2006 pa se je celotna oprema zaradi nerentabilnosti proizvodnje odprodala.

Konec leta 2009 smo vzpostavili obratovanje nove linije za proizvodnjo masterbatchev, namenjeno proizvodnji belih masterbatchev.

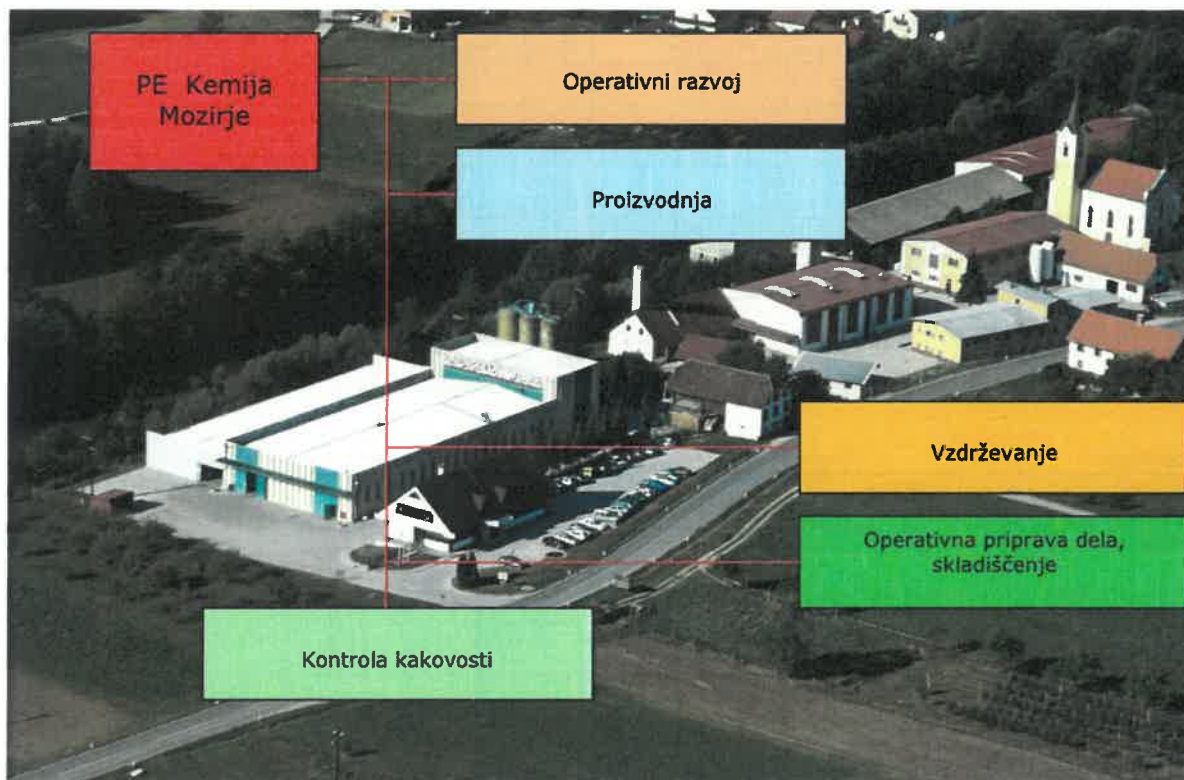
Konec leta 2017 smo zaradi malega obsega poslovanja in potrebe po investiranju na obstoječih dveh programih prenehali s proizvodnjo premazov in razredčil.

V letu 2019 smo dali v obratovanje dve novi liniji: eno za proizvodnjo praškastih lakov in eno za proizvodnjo barvnih masterbatchev.

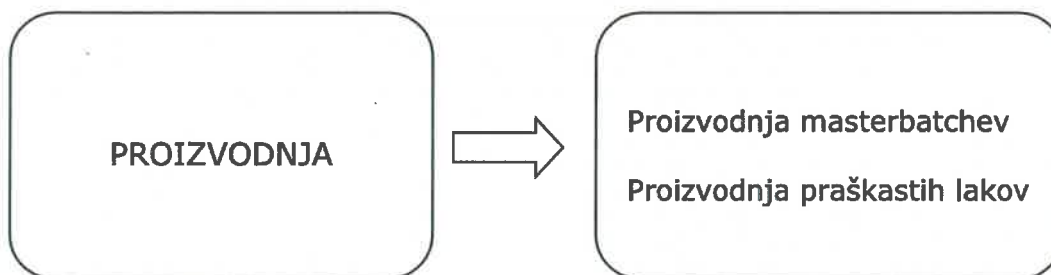
Osnovne dejavnosti PE Kemija Mozirje na lokaciji v Mozirju tako ostajajo:

- razvoj, proizvodnja in prodaja praškastih lakov (proces C1)
- razvoj, proizvodnja in prodaja masterbatchev (proces C2 in C3)

Slika: PE Kemija Mozirje z organizacijsko shemo

Slika: Organizacijska shema proizvodnje

2.1.1. Predstavitev PE Kemija Mozirje z vidika okolja, varnosti in zdravja

Tabela: Šifra dejavnosti za PE Kemija Mozirje

Šifra dejavnosti	Proizvodni program	Delež proizvodnega programa v 2023
20.300 - Proizvodnja barv, lakov in podobnih premazov, tiskarskih barv in kitov	Proizvodnja praškastih lakov	13,67 %
20.120 - Proizvodnja barvil in pigmentov	Proizvodnja masterbatchev	86,33 %

Lokacija:

Cinkarna Celje d.d., PE Kemija Mozirje s proizvodnjo masterbatchev in praškastih lakov se nahaja na skoncentrirani lokaciji v industrijski coni Ljubija pri Mozirju in je v tej coni edino podjetje. Lokacija industrijske cone je v neposredni bližini reke Savinje ob magistralni cesti Letuš-Logarska dolina. Okoljska značilnost lokacije je v tem, da na ozemlju podjetja tečeta kar dva manjša vodotoka: potok Ljubija in potok Struga (rokav Savinje), ki se ob lokaciji tovarne izlivata v reko Savinjo. V neposredni bližini podjetja se nahaja cerkev. Ostali stanovanjski in poslovni objekti naselja Ljubija se nahajajo na drugi strani magistralne ceste. Površina, ki jo pokriva PE Kemija Mozirje, znaša okoli 2,8 ha.

Zaposleni:

Na dan 31.12.2023 je PE Kemija Mozirje zaposlovala 48 ljudi.

Vhodni materiali:

Vhodni materiali za opravljanje proizvodne dejavnosti so surovine (veziva, pigmenti, polnila in dodatki), embalaža in pomožna sredstva. Vse več se pri vhodnih materialih srečujemo tudi z recikliranimi materiali – bodisi našim tehnološkim izmetom, bodisi z dobavljenim s strani naših odjemalcev za potrebe predelave/dodelave.

Vsi vhodni materiali, ki spadajo pod nevarne kemikalije, so skladiščeni na ustreznih mestih in obvladovani glede na predpisano zakonodajo.

Skladišča:

Razpolagamo s skladišči in silosi za nevarne in nenevarne surovine, pomožne materiale in izdelke. Skladiščni prostori so primerni za skladiščenje posameznih skupin materialov skladno z zakonodajnimi zahtevami, predpisanimi z varnostnimi listi in z navodili.

Energenti:

Za potrebe opravljanja dejavnosti smo porabniki električne energije iz javnega omrežja ter pitne vode iz javnega vodovodnega omrežja Letošč. Del električne energije proizvedemo na dveh sončnih elektrarnah, ki smo jih vgradili in dali v obratovanje v letu 2023. Kolikor je ne porabimo, jo dajemo v omrežje. Za potrebe ogrevanja imamo eno kotlovnico za proizvodnjo tople vode z vgrajenima dvema malima kurilnima napravama, ki kot gorivo uporabljata biomaso – lesne pelete. Komprimiran zrak zagotavljamo s tremi kompresorji. Ločeno imamo izdelane obvladovane Načrte vodovodnega, električnega, kanalizacijskega in telekomunikacijskega omrežja ter Načrt javne razsvetljave.

Transport:

Za potrebe internega transporta razpolagamo s sedmimi viličarji, od katerih so štiri namenjeni posluževanju znotraj posameznega proizvodnega obrata. Transport izven lokacije Mozirje izvajamo z lastnim dostavnim vozilom in/ali tovornjakom, koristimo pa tudi transportna sredstva matične družbe in zunanje transportne dejavnosti.

Emisije v vodo in zrak:

S svojo dejavnostjo povzročamo emisije v vodo in zrak. Zaradi izvajanja proizvodnih procesov odvajamo v zrak snovi (prah in TOC) na 10-ih mestih, zaradi potrebe ogrevanja pa imamo 2 izpusta iz malih kurilnih naprav. Imamo pet izpustov v vodo. Za vse emisije imamo izdelan obvladovan Načrt emisij. Za vse izpuste se izvajajo redni monitoringi, kot to zahteva zakonodaja. Vsi izpusti so nadzorovani in obvladovani. Zaradi rabe energije in izvajanja transporta prispevamo k nastajanju CO₂ emisij.

Odpadki:

S svojo dejavnostjo povzročamo več vrst odpadkov, ki jih obvladovano odlagamo in odstranjujemo. Največji delež predstavljajo odpadni praškasti premazi, sledi pa odpadna embalaža, ki jo ločujemo glede na material na: papir, plastiko, les in kovino. Del odpadkov zbiramo in odstranjujemo kot mešane komunalne odpadke. Vse nenevarne in nevarne odpadke zbiramo glede na vrsto odpadka in odstranjujemo skladno z zakonodajo.

Zakonodaja:

Zakonodaja za področje okolja, varnosti in zdravja redno spremljamo in preverjamo skladnost. Skladnost zagotavljamo skozi vse postopke, izvajanje in delovanje, kar je razvidno tudi iz ustreznih zapisov in/ali poročil.

Za obratovanje PE Kemija Mozirje imamo glede emisij v vodo pridobljeno Okoljevarstveno dovoljenje. Okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje v vezi emisij v zrak ne potrebujemo, čeprav smo v vlogi za podaljšanje podali vse emisije, ki nastajajo na lokaciji v Mozirju.

Komuniciranje:

V okviru podjetja imamo uvedene komunikacijske poti za izmenjavo informacij: vodstveni pregled, strokovni kolegij uprave, kolegij poslovne enote, sestanki organizacijskih enot. Pisne informacije so posredovane preko aplikacije Moja Cinkarna, internih glasil (Informator, Cinkarnar, Aktualne novice za zaposlene, Cinka&Cinko) in oglasnih desk, v elektronski obliki pa preko intraneta in interneta.

Določen je tudi način sprejemanja in odzivanja na vprašanja in pritožbe s strani zunanjih javnosti, o čemer se vodi Evidenca vprašanj in pritožb javnosti. Za odgovore javnosti na področju okolja, varnosti in zdravje lahko za PE Kemijo Mozirje je pristojen direktor poslovne enote; za primer izrednih razmer in nesreč je za obveščanje javnosti pristojen le Predsednik uprave oz. od njega pooblaščen oseba.

V letu 2023 so bile vse aktivnosti, vključno z okoljskimi vplivi/emisijami obvladovane skladno s prejeto odločbo o spremembi OVD št. 35441-33/2020-5 z dne 19.2.2021 glede emisij v vode, ki navaja spremembe OVD glede emisij v vode št. 35441-45/2005 z dne 8.7.2005, spremenjeno z odločbo o spremembi št. 35441-30/2010-4 z dne 26.7.2010, odločbama o spremembi št. 35444-15/2015-3 z dne 21.7.2015 in št. 35441-22/2018-12 z dne 20.12.2018 za obratovanje naprave PE Kemija Mozirje na lokaciji Ljubija 11, 3330 Mozirje, izdano upravljavcu Cinkarna Celje d.d., Kidričeva 26, 3000 Celje.

2.2. PREDSTAVITEV MATIČNE DRUŽBE CINKARNA CELJE d.d.

Cinkarna Celje d.d. je največje slovensko kemijsko-predelovalno podjetje in ima pomembno mesto med svetovnimi proizvajalci pigmentov. Šteje med najstarejše slovenske tovarne, ki se je v obdobju kriz in tranzicij vedno uspela prilagoditi tržnim razmeram in slediti znanju in napredku.

Cinkarna je bila ustanovljena leta 1873. Dolga leta se je ukvarjala izključno z metalurgijo, prvi začetki kemijske stroke pa segajo v leto 1911. Leta 1970 se je težišče dejavnosti z izgradnjo tovarne titanovega dioksida preneslo iz metalurškega na kemično področje.

Območje proizvodnega dela Cinkarne leži na vzhodnem delu mesta Celje, v industrijski coni. Na severu meji na potok Ložnico, na zahodu na reko Hudinjo; cesta Celje-Rogaška Slatina jo omejuje na jugu in železniška proga na vzhodu. Površina celotne lokacije v Celju znaša okoli 46,4 ha proizvodnih površin in 71,5 ha odlagališč.

Svoje raznovrstne proizvodne programe in poslovne dejavnosti ima Cinkarna organizirane v poslovnih enotah ter skupnih strokovnih službah: uprava, PE Titanov dioksid, PE Metalurgija, PE Kemija Celje, PE Kemija Mozirje, PE Polimeri, PE Vzdrževanje in energetika, Skupne strokovne službe. Vse, razen delno PE Kemije Mozirje, so locirane na zaključenem kompleksu v Celju.

V PE Vzdrževanje in energetika je na nivoju CC za potrebe proizvodnih poslovnih enot organizirana dejavnost preventivnega in investicijskega vzdrževanja sredstev za delo ter merilne in preskusne opreme.

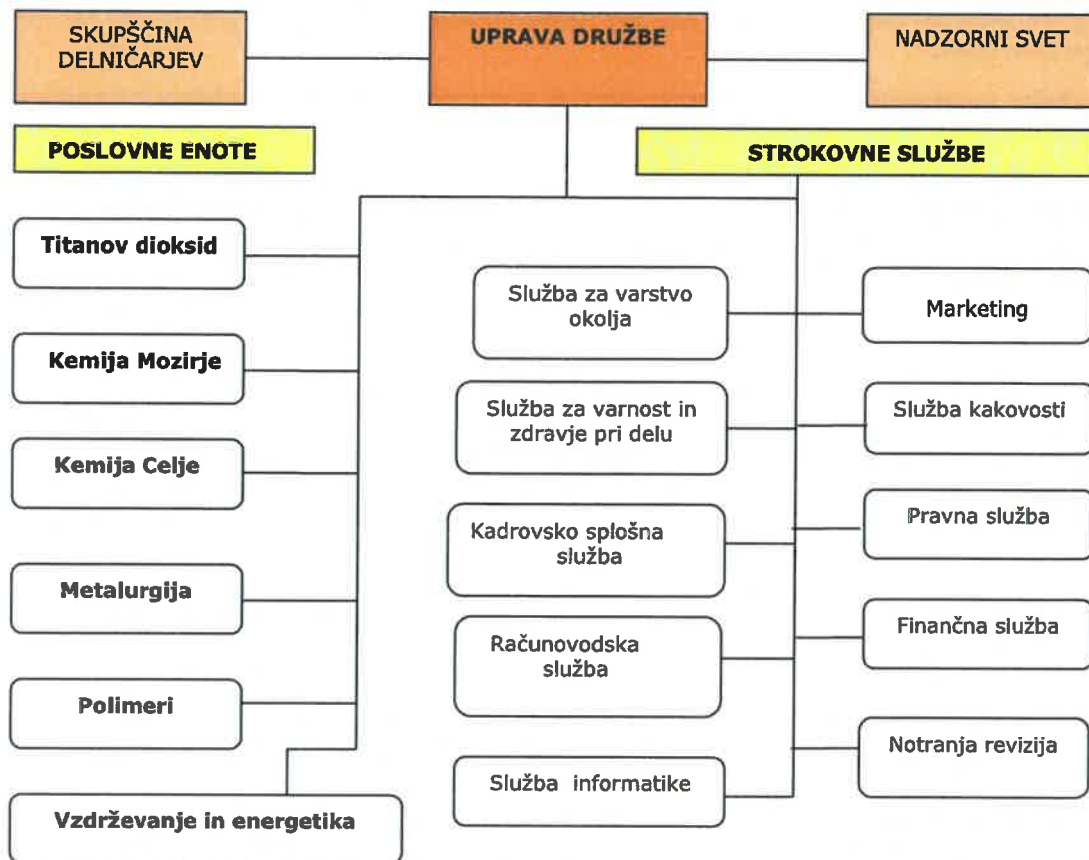
V skupnih strokovnih službah na nivoju CC je za potrebe delovanja poslovnih enot organizirano izvajanje dejavnosti: varstvo pri delu, varstvo okolja, kontrola kakovosti surovin in proizvodov, nabava, prodaje, propagande in raziskave trga, finance in računovodstvo, planiranje in analiziranje poslovanja, kadrovanje in razvoj kadrov, splošni posli, informatika, organizacija in notranja revizija poslovanja.

Slika: Cinkarna Celje d.d.

Slika: Organizacijska shema družbe Cinkarna Celje v 2023

Koordinacijo dela in poslovanja med Upravo, poslovnimi enotami in strokovnimi službami poteka preko kolegijev, ki jih glede na tematiko sklicuje Predsednik uprave ali od njega pooblaščen oseba v širšem ali ožjem sestavu. Predsednik uprave lahko imenuje tudi stalne oblike strokovnih kolegijev za posamezna področja poslovanja.

Z letnim planom družbe Uprava družbe predstavi pričakovane pogoje in globalne cilje poslovanja družbe v prihodnjem poslovnem letu na področju prodaje, proizvodnje, ravnanja z okoljem, varnostjo in zdravjem, zaposlovanja in izobraževanja kadrov, naložb za ohranjanje obratovalne sposobnosti in modernizacijo ter širitev materialne osnove dela, zagotavljanja in izboljševanja sistema zagotavljanja kakovosti ter ravnanja z okoljem, varnostjo in zdravjem ter pričakovane poslovne rezultate družbe.

Poslanstvo

S strokovnim in družbeno odgovornim izvajanjem kemijskih procesov proizvajamo širok nabor izdelkov, nujnih za naš vsakdan. Zagotavljamo delo in osebno rast zaposlenim ter pričakovano donosnost našim delničarjem.

Vizija

Družba stremi k rasti in povečani učinkovitosti na obstoječih in novih tehnološko zahtevnih proizvodih z visoko dodano vrednostjo. Zastavljene cilje bomo dosegli ob upoštevanju načel trajnostnega razvoja in krožnega gospodarstva.

Vrednote

- Partnerstvo in zaupanje
- Poštenost in spoštovanje
- Kreativnost in razvojna naravnost
- Zavezanost trajnostnemu razvoju in krožnemu gospodarstvu
- Pripadnost in sodelovanje pri doseganju skupnih ciljev

Poslanstvo in vizija Cinkarne Celje, d. d., temeljita na trajnostnem razvoju, kar pomeni, da strateško prepoznavamo in upravljamo vse bistvene vplive na okolje, družbo in ekonomijo, hkrati pa prepoznavamo in upravljamo vse pomembne vplive, ki jih ima širša družba na podjetje (okoljsko-podnebni vidiki, socialni in ekonomsko-politični). Zaradi kompleksnosti vplivov, ki se dinamično spreminjajo, smo v meddeležniškem dialogu s predstavniki deležniških skupin prepoznali ključne bistvene vplive po treh stebrih: okolje – družba – upravljanje (ESG).

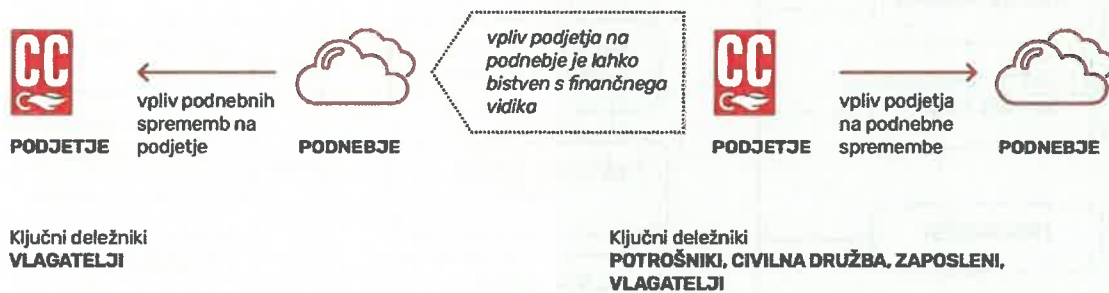
Slika: Prikaz soodvisnosti vplivov med Cinkarno Celje, d. d. in ključnimi deležniki v kontekstu trajnostnega upravljanja (okolje, družba, upravljanje – ESG)

BISTVENOST S FINANČNEGA VIDIKA

Kolikor je potrebno za razumevanje razvoja, uspešnosti in položaja podjetja ...

BISTVENOST Z OKOLJSKEGA IN SOCIALNEGA VIDIKA

... ter učinka njegovih dejavnosti

Zaveza trajnostnemu delovanju je opredeljena v Politiki zagotavljanja kakovosti, ravnanja z okoljem, varnostjo in zdravjem, ki jo potrjuje predsednik uprave, v Kodeksu etičnega ravnanja in dela ter v Poslovniku integriranega sistema vodenja, ki ju pripravljajo odgovorne službe, potrjuje pa uprava podjetja.

Podjetje vsako leto izdela **Letno poročilo družbe Cinkarna Celje d.d.**, vključujoč podatke tudi za PE Kemija Mozirje. Poročilo zajema tudi poročanje o trajnostnosti, skladno z zahtevami zakonodaje, katerega pomembne del je poročanje o vidikih okolja . Letno poročilo je objavljeno na spletni strani www.cinkarna.si .

2.3. KLJUČNI NOSILCI SISTEMA RAVNANJA Z OKOLJEM, VARNOSTJO IN ZDRAVJEM

Za delovanje sistema ravnanja z okoljem, varnostjo in zdravjem imajo na nivoju podjetja odgovornosti in pooblastila:

- predsednik uprave,
- članica uprave – tehnična direktorica,
- direktorica PE Kemija Mozirje,
- pooblaščen oseb za varstvo okolja,
- pooblaščen oseb za varstvo pred požarom,
- odgovorno osebo za trajnostni razvoj,
- svetovalka za kemikalije,
- odgovorna oseba na področju predhodnih sestavin za prepovedane droge

Tabela: Ključne odgovornosti in pooblastila za delovanje sistema ravnanja z okoljem, varnostjo in zdravljen v PE Kemija Mozirje

Odgovorna oseba	Področje odgovornosti in pooblastil
Predsednik Uprave	<ul style="list-style-type: none"> • določa strateške in letne cilje družbe, • postavlja strategijo in cilje upravljanja tveganj, • potrjuje izvedbene cilje OE in funkcij znotraj družbe, • določa notranjo organizacijo družbe, opredeljuje temeljne in podporne procese, • sprejema in potrjuje Politiko zagotavljanja kakovosti, ravnanja z okoljem, varnostjo in zdravjem • zagotavlja doseganje poslovnih rezultatov v skladu s planiranimi cilji družbe, • zagotavlja, da je ravnanje z okoljem primerno vključeno v strateške usmeritve podjetja,

	<ul style="list-style-type: none"> • zagotavlja primerne vire za učinkovito delovanje integriranega sistema vodenja, • izvaja vodstvene preglede, • komunicira z javnostmi v primeru izrednih razmer, • informira delničarje, zaposlene in javnost o stanju in delovanju družbe
Članica Uprave – namestnica predsednika, tehnična direktorica	<ul style="list-style-type: none"> • skrbi, da je Politika zagotavljanja kakovosti, ravnanja z okoljem, varnostjo in zdravjem redno vzdrževana, • zagotavlja spremljanje planiranih okvirnih in izvedbenih ciljev, • spremlja učinkovitost korektivnih in preventivnih ukrepov z vidika uvajanja sprememb in dopolnitev integriranega sistema vodenja, • zagotavlja izdelavo in vzdrževanje potrebne dokumentacije za učinkovito delovanje integriranega sistema vodenja, • koordinira delo PE in tehničnih strokovnih služb, • obvešča predsednika uprave o delovanju sistema in stanju na področju okolja, varnosti in zdravja
Direktor PE Kemija Mozirje (KM)	<ul style="list-style-type: none"> • lansira in nadzira izvajanje preventivnih in korektivnih ukrepov v PE, • skrbi za pripravo in dopolnjevanje ciljev na področju ravnanja z okoljem ter za redno spremljanje realizacije v PE KM, • zagotavlja izvajanje zakonodajnih zahtev v PE KM, • skrbi za potrebno informiranost vseh zaposlenih v PE KM o problematiki na področju okolja, • izdela in vzdržuje Okoljsko izjavo za PE KM, kot zahteva uredba EMAS • zagotavlja delovanje procesov v PE ter povezave z ostalimi procesi v podjetju, • zagotavlja uspešnost poslovanja PE v skladu s planiranimi cilji, • poroča upravi, • komunicira z javnostmi v primeru ustnih ali pisnih vprašanj ali pritožb za PE KM • spremljanje tveganj in priložnosti ter ukrepanje • predlaga izboljšave v integriranem sistemu vodenja
Vodje posameznih organizacijskih enot (OE) v PE Kemija Mozirje	<ul style="list-style-type: none"> • izdelujejo in vzdržujejo potrebno dokumentacijo za učinkovito delovanje integriranega sistema vodenja, • predlagajo korektivne in preventivne ukrepe na področju okolja, • izvajajo naloge na področju okolja, • uvajajo in izvajajo nove zakonodajne zahteve v redno delo v PE, • skrbijo za potrebno informiranost zaposlenih o problematiki na področju okolja

2.4. PREDSTAVITEV PROIZVODNIH PROCESOV V PE KEMIJA MOZIRJE

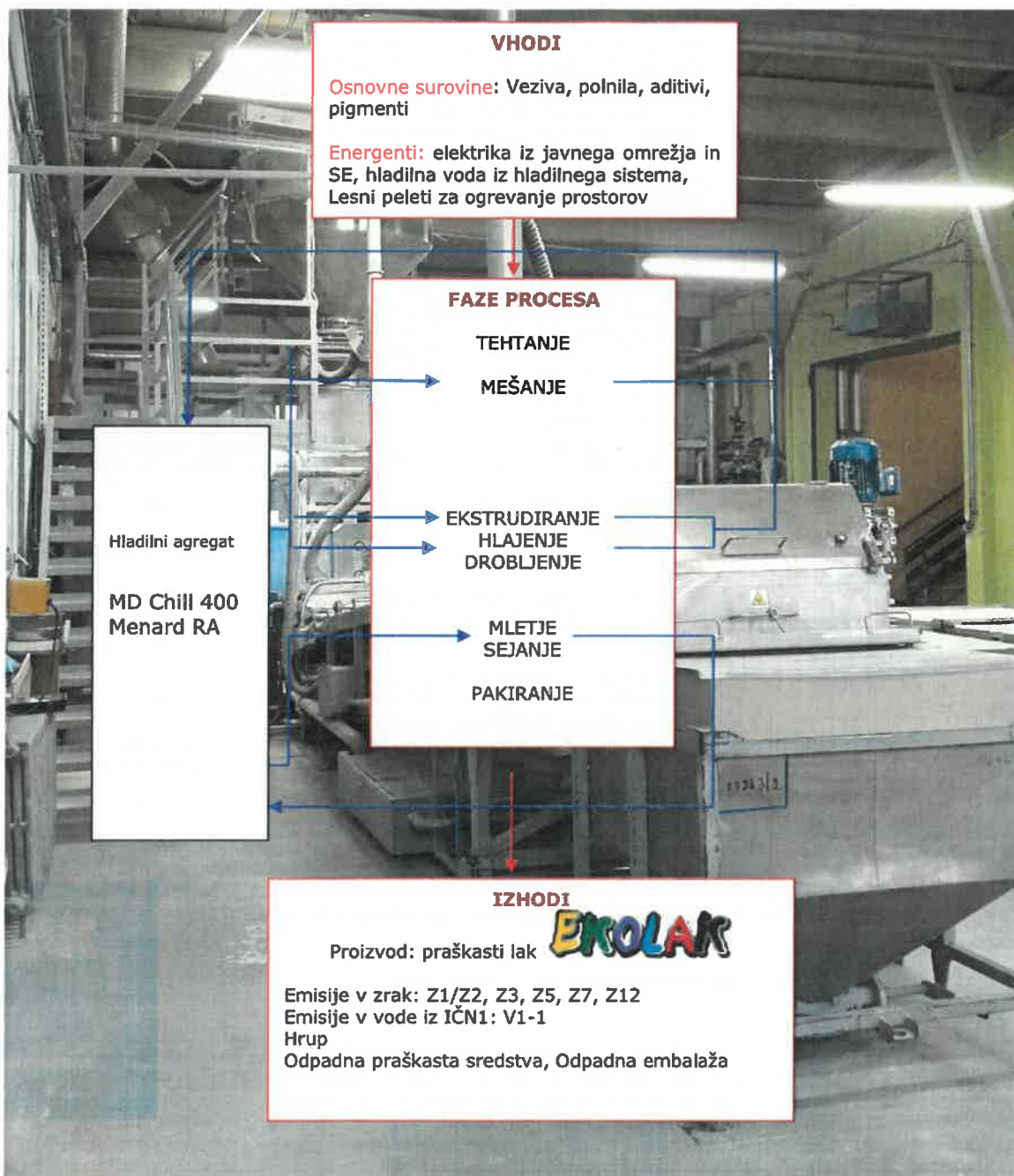
V nadaljevanju podajamo sheme s predstavitvijo faz proizvodnje za vsakega od zgornjih procesov.

2.4.1. Proizvodni proces izdelave praškastih lakov (proces C1)

je komercialni naziv za skupino izdelkov praškastih lakov. Praškasti lak je barva v prahu, ki se elektrostatsko oz. s Tribo postopkom nanaša na predobdelan predmet in pri temperaturi nad 150°C zapeče. Idealni so za zaščito vseh vrst kovinskih izdelkov (bela tehnika, vrtna oprema, kovinsko pohištvo, kovinski fasadni elementi, avtomobilski deli, radiatorji, trgovinska oprema-police, radiatorji....). Zagotavljajo odlično funkcionalno zaščito kot tudi atraktiven izgled. Imajo številne prednosti pred klasičnimi premazi: ne vsebujejo toksičnih snovi, zato ne ogrožajo ljudi, ki z njimi rokujejo, ne vsebujejo hlapnih in vnetljivih komponent in ne predstavljajo nevarnosti za vžig in eksplozijo, ne povzročajo škodljivih emisij v zrak in vodo (izkoristek skoraj 100 %), skladiščenje je enostavno, zato ni potrebno zagotavljati posebnih varnostnih ukrepov...

Slika: Proizvodni proces praškastih lakov – C1

Hladilna voda

2.4.2. Proizvodni proces izdelave masterbatchev (procesa C2 in C3)

CCMaster
BARVNI KONCENTRAT

je barvni koncentrat oz. koncentrat dodatkov, ki se uporablja v postopkih predelave termoplastov. Barvni koncentraci so skoraj v celoti zamenjali vse druge tehnike barvanja oz. spreminjanja nekaterih lastnosti polimernih materialov. Uporabljajo se praktično v vseh vejah industrije (avtomobilska, embalažna, gradbena, elektrotehnika...). So sestavni del folij, plošč, vlaken, trakov, plastenk, cevi, profilov, kablov, pen..... Uporabni so pri vseh tehnologijah predelave polimerov: pri brizganju, ekstrudiranju, kalandriranju, pihanju idr.

2.4.2.1. Proces C2 – proces proizvodnje belih masterbatchev

Slika: Proizvodni proces belih masterbatchev - C2

2.4.2.2. Proces C3 – proces proizvodnje barvnih masterbatchev

Slika: Proizvodni proces barvnih masterbatchev - C3

hladilna voda
pitna voda

3. POLITIKA ZAGOTAVLJANJA KAKOVOSTI, RAVNANJA Z OKOLJEM, VARNOSTJO IN ZDRAVJEM**POLITIKA ZAGOTAVLJANJA KAKOVOSTI, RAVNANJA Z OKOLJEM, VARNOSTJO
IN ZDRAVJEM TER TRAJNOSTNEGA RAZVOJA**

V Cinkarni Celje je politika zagotavljanja kakovosti, ravnanja z okoljem, varnostjo in zdravjem ter trajnostnega razvoja sestavni del politike vodenja podjetja. Temelji na viziji rasti in doseganja ključnih strateških ciljev podjetja, ki so skladni z načeli trajnostnega razvoja in usmerjeni v doseganje zadovoljstva lastnikov, zaposlenih, poslovnih partnerjev in okolja, v katerem delujemo. Sistem vodenja je zasnovan tako, da nenehno izboljšuje uspešnost in učinkovitost delovanja podjetja s prepoznavanjem priložnosti in tveganj ter upoštevanjem potreb in zahtev vseh relevantnih zainteresiranih strani, zagotavljanjem ustreznih virov ter skladnosti z zahtevami zakonodaje in regulative. Pri tem upoštevamo temeljna načela odgovornega ravnanja z zaposlenimi in okoljem.

Vodilni in vodstveni delavci z izvajanjem vzpostavljenega sistema vodenja in osebnim zgledom motivirajo in vključujejo vse zaposlene, ki tako odločilno prispevajo k izboljšavam.

Ustreznost, zadostnost, učinkovitost in stalno izvajanje sistema vodenja redno preverjamo z notranjimi presojami in vodstvenimi pregledi.

Osnovna načela in cilji v politiki zagotavljanja kakovosti, ravnanja z okoljem, varnostjo in zdravjem ter trajnostnega razvoja so:

Zadovoljni odjemalec:

- zagotavljanje proizvodov in storitev, ki ustrezajo željam in zahtevam odjemalcev,
- izpolnjevanje potreb, doseganje in preseganje pričakovanj naših odjemalcev z ustreznim sistemom servisiranja in podpore
- grajenje partnerskih odnosov z odjemalci s ciljem obojestranske poslovne uspešnosti

Najustreznejši dobavitelj:

- spremljanje in ocenjevanje sposobnosti naših dobaviteljev za dobavo skladnih proizvodov,
- razvijanje partnerstva z namenom vzajemno koristnega izboljševanja uspešnosti,
- spodbujanje zavesti o okolju, celoviti družbeni odgovornosti pri dobaviteljih, zunanjih izvajalcih in ostalih poslovnih partnerjih.

Upoštevane potrebe relevantnih zainteresiranih strani:

- vzpostavljen stalen dialog z zaposlenimi, lastniki, družbeno skupnostjo in ostalimi zainteresiranimi stranmi,
- objavljanje informacij s področja finančnega poslovanja, obvladovanja vplivov na okolje, varnosti in zdravja,
- obravnavanje ter upoštevanje mnenja deležnikov v največji možni meri,
- zagotavljanje neprekinjenega poslovanja podjetja.

Usposobljen in motiviran kader:

- zagotavljanje, da so z vsebino politike zagotavljanja kakovosti, ravnanja z okoljem, varnostjo in zdravjem ter trajnostnim razvojem, na primeren način seznanjeni vsi zaposleni, da jo razumejo in sprejemajo,
- stalno usposabljanje in informiranje zaposlenih,
- dvigovanje zavesti in motiviranje zaposlenih za doseganje zastavljenih ciljev, za izpolnjevanje zahtev in pričakovanj odjemalcev in zavedanja o potrebah trajnostnega razvoja,
- sodelovanje in posvetovanje vodstva podjetja s predstavniki zaposlenih.

Zagotovljena varnost in zdravje zaposlenih:

- izpolnjevanje zakonodajnih zahtev na področju varnosti in zdravja zaposlenih ter upoštevanje priporočil in drugih zahtev, ki smo jih sprejeli,
- prepoznavanje nevarnosti in ocenjevanje tveganj na delovnih mestih,
- obvladovanje tveganj in izvajanje aktivnosti, da v največji možni meri preprečujemo poškodbe pri delu, poškodbe delovne opreme in druge lastnine,
- prepoznavanje nevarnosti nastanka izrednih dogodkov, ki bi se lahko razvili v nesrečo ter določitev nujnih ukrepov za preprečevanje verjetnosti nastanka nesreč,
- načrtovanje in izvajanje aktivnosti za zmanjševanje tveganj ter učinkovito ravnanje in komuniciranje v izrednih razmerah, da zagotovimo varnost ter zdravje zaposlenih in drugih oseb.

Odgovorno ravnanje z okoljem:

- izpolnjevanje zakonodajnih zahtev na področju okolja,
- prepoznavanje nevarnosti in tveganj vplivov na okolje,
- obvladovanje tveganj in izvajanje aktivnosti, da v največji možni meri preprečujemo morebitno škodo za okolje,
- zavezanost k blažiti podnebnih sprememb in prilagajanje nanje ter ohranjanje biotske raznovrstnosti eko-sistemov,
- načrtovanje in izvajanje aktivnosti za zmanjševanje tveganj ter učinkovito ravnanje in komuniciranje v izrednih razmerah, da preprečimo onesnaževanje okolja,
- spremljanje življenjskega cikla proizvodov.

Upravljanje z energijo in vodnimi viri:

- zavezanost k izvajanju ukrepov za zniževanje porabe električne energije in plina ter s tem zniževanje emisij toplogrednih plinov,
- povečevanje deleža porabljene električne energije proizvedene iz obnovljivih virov,
- zmanjševanje porabe naravnih vodnih virov, uvajanje ponovne rabe odpadne vode.

Zagotovljeni nadzor in merjenje:

- spremljanje in potrjevanje kakovosti naših proizvodov in storitev,
- ciljno vodenje procesov in merjenje njihove uspešnosti in učinkovitosti,
- merjenje in ocenjevanje vseh vidikov trajnostnega razvoja, ki jih povzročamo s svojo dejavnostjo.

Načrtni razvoj in stalno izboljševanje:

- načrtovanje in razvoj procesov v skladu s strategijo in zastavljenimi cilji,
- uvajanje ukrepov za izboljševanje in povečevanje uspešnosti ter učinkovitosti posameznih procesov ter podjetja kot celote,
- načrtovanje in razvoj proizvodov ter storitev z upoštevanjem vseh vidikov trajnostnega razvoja: uvajanje najboljših razpoložljivih tehnik za učinkovito rabo materialov in energije, zmanjševanje nastajanja vseh vrst emisij, zagotavljanje čim višjega nivoja varnosti in zdravja ter družbene odgovornosti,
- planiranje in izvajanje ukrepov za upravljanje tveganj in priložnosti,
- načrtovanje trajnostnega delovanja že v začetnih fazah razvojnih in investicijskih aktivnosti.

Predsednik Uprave
Aleš Skok, univ.dipl.ing.kem.teh., MBA - ZDA

Celje, 25.4.2023

Politika zagotavlja kakovost, ravnanje z okoljem, varnostjo in zdravjem: se potrjuje na Lahsem vodstvenem pregledu. Politika, ki je objavljena, je objavljena z datumom, ko je bilo nazadnje spreminjena.

Obrazec št.:154019960

stran 2 od 2

Prvotna samostojna Politika okolja, varnosti in zdravja se je po odločitvi podjetja o integriranem sistemu vodenja v letu 2010 združila s Politiko kakovosti v Politiko zagotavljanja kakovosti, ravnanja z okoljem, varnostjo in zdravjem.

Od takrat se je skladno za zahtevami standardov in uredbe EMAS ter glede na izboljšave na nivoju podjetja ustrezno dopolnjevala.

Politika vsebuje vse elemente prvotne Politike okolja, varnosti in zdravja in odraža polno zavezanost vseh zaposlenih in deležnikov družbe do odgovornega ravnanja z okoljem.

Politika zagotavljanja kakovosti, ravnanja z okoljem, varnostjo in zdravjem je bila v letu 2023 dopolnjena skladno z zahtevami standardov ISO 9001:2015, ISO 14001: 2015 ter ISO 45001: 2018, Uredbe EMAS ter zahtevami trajnostnega razvoja.

4. SISTEM RAVNANJA Z OKOLJEM

V letu 2010 se je sistem ravnanja z okoljem, ki je bil prvotno vzpostavljen v PE Kemija Mozirje, vgradil v integriran sistem vodenja podjetja, ki združuje zahteve standardov ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001 in Uredbe EMAS. Sistem kakovosti ISO 9001 in sistemi ravnanja z okoljem, varnostjo in zdravjem se dopolnjujejo in so sestavni del sistema vodenja družbe Cinkarna Celje d.d. Vsa omenjena področja delovanja skupaj z zahtevami trajnostnega razvoja so združeno predstavljena v Poslovniku integriranega sistema vodenja.

Poslovník integriranega sistema vodenja s Politiko zagotavljanja kakovosti, ravnanja z okoljem, varnostjo in zdravjem vsebuje vse zahteve Uredbe EMAS – ES 1221/09, ki je stopila v veljavnost v letu 2010, zahteve sprememb prilog I, II in III k Uredbi EMAS – EU 2017/1505 ter zahteve spremembe priloge IV k Uredbi EMAS - 2018/2026 .

Elementi sistema ravnanja z okoljem, varnostjo in zdravjem se tesno prepletajo med vsemi poslovnimi procesi v podjetju. Z njihovim obvladovanjem je zagotovljeno, da so okoljski vidiki in tveganja za varnost in zdravje primerno upoštevani pri izvajanju vseh poslovnih procesov.

Zavedamo se svoje vloge pri prehodu v zeleno gospodarstvo. Že od samega začetka je podjetje Cinkarna Celje d.d. del Programa odgovornega ravnanja, globalne pobude kemijske industrije za izboljšanje gospodarjenja na področju varovanja zdravja, varnosti in okolja. Gre za prostovoljno zavezo, s katero izkazujemo svojo nadstandardno skrbnost do teh področij, ki velikokrat presegajo samo zakonodajne zahteve. Redno spremljamo in merimo svoje vplive na okolje in uvajamo ukrepe za zmanjšanje lastnega vpliva. S svojim pristopom želimo z vključevanjem okoljskih meril v ocenjevanje in izbiro dobaviteljev vplivati tudi na svojo dobaviteljsko verigo in z različnimi izobraževalno-ozaveščevalnimi projekti na širše družbeno okolje.

V sklopu okoljske politike naslavljamo tudi svojo zavezanost k blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje ter ohranjanje biotske raznovrstnosti ekosistemov. Odgovorno ravnanje z okoljem in podnebjem izkazujemo na način, da:

- izpolnjujemo zakonodajne zahteve na področju okolja;
- prepoznavamo nevarnosti in tveganja vplivov na okolje;
- obvladujemo tveganja in izvajamo aktivnosti za preprečitev morebitne škode za okolje;
- načrtujemo in izvajamo aktivnosti za zmanjšanje tveganj ter se hitro odzivamo in komuniciramo v izrednih razmerah, da preprečimo onesnaževanje okolja;
- spremljamo življenjski cikel proizvodov;
- računamo ogljični odtis na organizacijski in izdelčni ravni;
- z različnimi aktivnostmi prispevamo k blažitvi podnebnih sprememb.

premoženje, hkrati pa tudi preprečujemo, da bi ob morebitnih izrednih dogodkih prišlo do povečanih vplivov na okolje, varnost in zdravje vseh deležnikov. Pri zagotavljanju varnosti dajemo poudarek preventivnemu ravnanju. Pripravljeni pa so tudi ukrepi za primere, če bi kljub vsem preventivnim ukrepom prišlo do izrednih dogodkov.

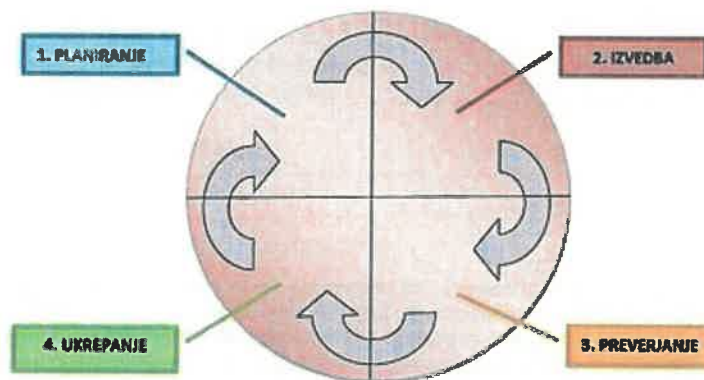
Da sistem ravnanja z okoljem, varnostjo in zdravjem v praksi čim bolj učinkovito deluje, so vzpostavljeni mehanizmi za preverjanje njegovega delovanja v praksi. V družbi Cinkarna Celje d.d. se redno spremljajo in merijo ključni parametri vseh procesov in dejavnosti, ki vplivajo na okolje ter varnost in zdravje. Izvajamo periodično ocenjevanje skladnosti z zakonodajnimi in drugimi zahtevami na področju okolja, varnosti in zdravja.

Neskladnosti oziroma odstopanja v delovanju sistema od predpisanih zahtev so največkrat odkrite na podlagi rezultatov spremljanja in merjenja, preko internih in zunanjih presoj ter med vsakodnevnim spremljanjem dejavnosti. Ugotovljena odstopanja so poleg pritožb zunanjih strank ter pobud zaposlenih povod za uvajanje izboljšav ter izvajanje preventivnih in korektivnih ukrepov.

Vodstvo pregleduje sistem ravnanja z okoljem (kakor tudi druga obvladovana področja) enkrat letno z namenom zagotavljanja nenehne ustreznosti, zadostnosti, uspešnosti in učinkovitosti. Pri pregledu se ocenijo možnosti za izboljšave in potrebe po spremembah sistema zagotavljanja kakovosti ter ravnanja z okoljem, varnostjo in zdravjem skupaj s politiko in cilji ter tveganji, priložnostmi in pričakovanji zainteresiranih strani.

Nenehno izboljševanje v sistemu integriranega sistema vodenja, kakor tudi njegovega delovanja, lahko prikazemo z Demingovim krogom oz. PDCA ciklom, kot je razvidno iz skice:

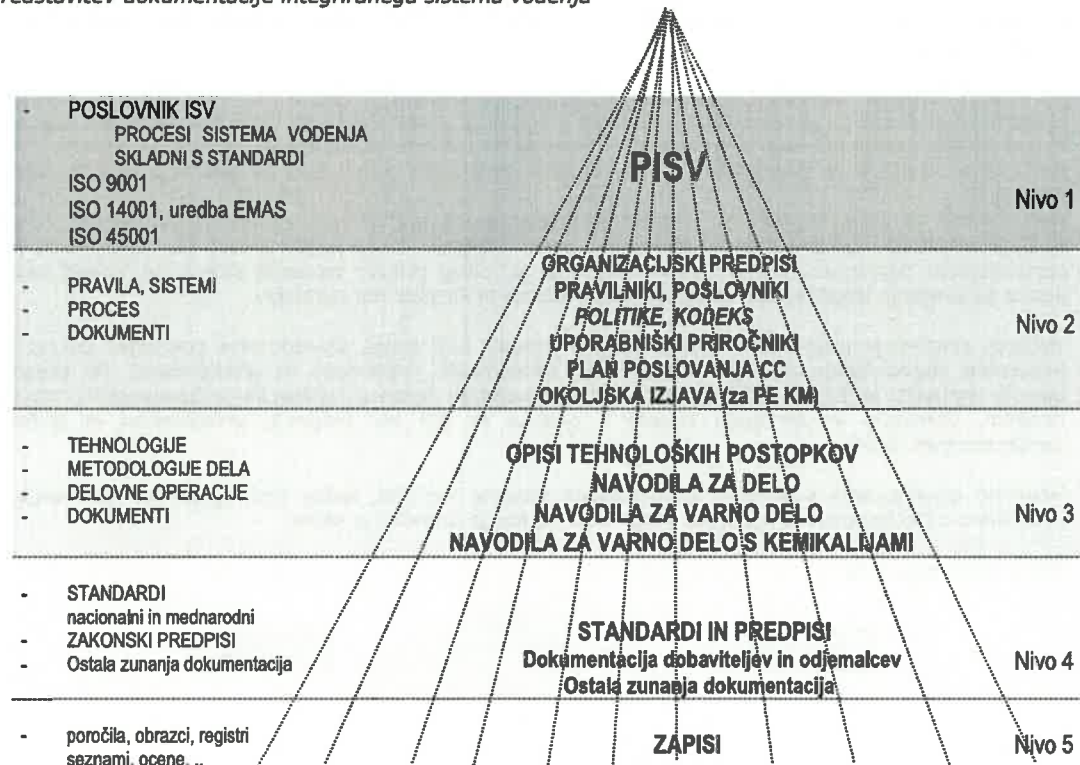
Slika: Demingov krog

PE Kemija Mozirje ima sistem ravnanja z okoljem, varnostjo in zdravjem izdelan v dokumentirani obliki. Vse ključne aktivnosti, pomembne za obvladovanje okoljskih vidikov in vidikov varnosti in zdravja, so podprte z dokumentiranimi postopki.

Koncept dokumentacije integriranega sistema vodenja (kakor tudi sistema ravnanja z okoljem) je podan na sliki.

Slika: Predstavitev dokumentacije integriranega sistema vodenja

Cinkarna Celje d.d., PE Kemija Mozirje si prizadeva, da sistem ravnanja z okoljem, varnostjo in zdravjem na primeren način razumejo vsi zaposleni, zato zagotavlja jasne in dokumentirane opise nalog, odgovornosti in pooblastil zaposlenih. Prizadevamo si, da vsi zaposleni v PE Kemija Mozirje poznajo in razumejo Politiko zagotavljanja kakovosti, ravnanja z okoljem, varnostjo in zdravjem ter izvajajo svoje aktivnosti v smeri uresničevanja postavljenih ciljev na vseh področjih dela, torej tudi na področju okolja, varnosti in zdravja.

Pri izobraževanju na področju okolja, varnosti in zdravja se dajejo prednosti tam, kjer je večja verjetnost, da prihaja oz., da lahko pride do pomembnih vplivov na okolje, varnost in zdravje. Dodatno se na področju varstva in zdravja pri delu izvajajo številne aktivnosti usposabljanja, ki pokrivajo problematiko varstva in zdravja pri delu, požarne varnosti, ravnanja s kemikalijami in posredno tudi ravnanja z okoljem. V redne oblike notranjega strokovnega usposabljanja vključujemo tudi vsebine, ki neposredno ali posredno vplivajo na dvig zavesti o ravnanju z okoljem, varnostjo in zdravjem ter o pomembnosti vseh aktivnosti, ki vplivajo na doseganje zastavljenih ciljev. V proces nenehnega izboljševanja so zaposleni vključeni tudi preko možnosti podajanja koristnih predlogov in inovacij.

Z rednim notranjim komuniciranjem zagotavljamo, da so zaposleni dobro obveščeni o stanju na področju okolja, varnosti in zdravja ter osveščeni o tej problematiki, da lahko vsak posameznik prispeva k učinkovitosti in uspešnosti okoljskega ravnanja.

Aktivno zunanje komuniciranje omogoča pravočasno prepoznavanje novih zahtev s strani državnih in občinskih organov, kupcev in drugih zainteresiranih javnosti.

5. OPIS VIDIKOV OKOLJA, VARNOSTI IN ZDRAVJA V PE KEMIJA MOZIRJE

Določene dejavnosti, ki jih izvajamo v družbi, povzročajo vplive na okolje ter varnost in zdravje. Ocena delovanja oz. vplivanja na okolje je bila prvič izvedena v letu 2005, definirana pa je s Postopkom za izvajanje okoljskega planiranja in je osnova za izdelavo Registra okoljskih vidikov, ki vsebuje vse neposredne in posredne okoljske vidike, na katere lahko vplivamo. Neposredni okoljski vidiki so: raba surovin in pomožnih materialov, raba vode in s tem povezano nastajanje odpadne vode, emisije v ozračje, nastajanje odpadkov, skladiščenje in ravnanje z nevarnimi snovmi, transport, poraba energentov, povzročanje hrupa ter vpliv na biotsko raznovrstnost in s tem skrb za ohranjanje eko-sistemov. Med pomembnejše posredne okoljske vidike pa štejemo vsebnost nevarnih substanc v izdelkih, nastajanje

odpadkov in odpadne embalaže zaradi uporabe izdelkov, posreden vpliv na vidike okolja pri proizvajalcih vhodnih materialov in porabnikih gotovih materialov ter elektromagnetno sevanje zaradi postavljene bazne mobilne postaje.

Iz Registra okoljskih vidikov je razvidna neposredna povezava med posameznimi okoljskimi vidiki in zakonodajnimi ter drugimi zahtevami. Za ocenjevanje posameznih okoljskih vidikov imamo izdelane kriterije, ki definirajo posamezne vidike kot pomembne oz. manj pomembne. Ti kriteriji so zakonodaja, stroški ter mnenje širše in ožje javnosti.

Za okoljski vidik, ki je po kateremkoli kriteriju ocenjen z rdečo barvo, ali je po dveh ali treh kriterijih ocenjen z rumeno barvo, je potrebno izvesti aktivnosti, da zmanjšamo tveganje, ki ga ta vidik predstavlja. Največkrat so te aktivnosti vodene skozi letne izvedbene cilje, ki jih spremljamo na mesečnem nivoju, in/ali skozi izdane korektivne in preventivne ukrepe.

V Registru tveganj VZD za PE Kemija Mozirje so prikazana vsa prepoznana tveganja za posamezna pomembna področja. Prepoznane so bile tudi vse nevarnosti, ki bi lahko imele negativne oz. škodljive vplive na okolje in ljudi. Dokumentirane so v dokumentu Register potencialnih nevarnosti za okolje in zaposlene. Upoštewane so vse potencialne nevarnosti, tudi tiste, ki se lahko zgodijo zaradi neustreznega ravnanja zunanjih organizacij oz. oseb ali ob neugodnih naravnih pojavih. Za ocenjevanje posameznih vidikov varnosti in zdravja imamo izdelane kriterije, ki definirajo posamezne vidike kot pomembne oz. manj pomembne. Tudi tu so kriteriji zakonodaja, stroški ter mnenje širše in ožje javnosti. Za pomembne vidike na področju varnosti in zdravja imamo zastavljene okvirne in izvedbene cilje, katerih napredovanje spremljamo mesečno.

Določeni izvedbeni cilji so posledica prepoznanih tveganj ali priložnosti na posameznem področju, za katere je potrebno ukrepanje.

Pri ocenjevanju vplivov na okolje, varnost in zdravje smo upoštevali normalno obratovanje, zagone, zaustavitve, vzdrževalne dejavnosti, predvidljive izredne razmere, z njimi povezana tveganja ter pretekle, sedanje in planirane aktivnosti na posameznih področjih (glej tudi poglavje 5.7.)

Prepoznavanje in vrednotenje okoljskih vidikov in vidikov varnosti in zdravja se izvaja pri vseh razvojnih in investicijskih projektih. V primeru, da nov projekt predstavlja pomemben poseg v okolje in tehnologijo, izvedemo presojo vplivov na okolje, varnost in zdravje v skladu z zakonodajnimi zahtevami.

V skladu z navodili izvajamo revizijo Registra okoljskih vidikov, Registra potencialnih nevarnosti in Registra pomembnih tveganj enkrat letno oz. po potrebi.

V letu 2023 smo enkrat revidirali Register okoljskih vidikov, pri Registru potencialnih nevarnosti za okolje in zaposlene in pri Registru tveganj VZD pa ni bilo dejavnikov, ki bi zahtevali spremembe.

Register okoljskih vidikov smo revidirali v decembru 2023 in upošteva revidiran seznam zahtev zakonodaje in drugih zahtev, prepoznana tveganja in priložnosti ter med letom izvedene spremembe oz. napovedane spremembe, zaradi katerih smo posamezne vidike ocenili drugače. Spremenila se je ocena kriterijev pod posameznimi okoljskimi vidiki vsled uspešno realiziranih ukrepov/ciljev tekom leta ter novih pomembnih okoljskih vidikov za leto 2024:

- vsled zaveze k trajnostnemu razvoju in energetski učinkovitosti želimo izboljšati energetsko učinkovitost in zmanjšati rabo vode iz javnega omrežja ter zagotoviti vgradnjo/prodajo čim več materialov, ki so bili poplavljeni, da jih ne bomo predajali med odpadke
- v 2023 smo vgradili SE, zato vidik rabe električne energije ni več pomemben okoljski vidik
- dodan je nov okoljski vidik Raba, vgradnja, predelava recikliranih materialov oz. materialov za ponovno rabo, ki so na razpolago na trgu
- pri notranjem in zunanjem transportu upoštevati, da nimamo več nevarnih izdelkov, za katere je potrebno pri prevozu upoštevati skladnost z ADR
- zbiranje podatkov za trajnostno poročanje za 2023 v letu 2024

V nadaljevanju podajamo pomembne okoljske vidike, ki smo jih prepoznali in spremljali v zadnjih letih, med njimi so tudi nekateri vidiki, za katere sledijo cilji v 2024 (cilji so navedeni v 6. poglavju).

Referenčno vrednost za posamezne okoljske vidike (kazalnike) predstavlja skupni letni fizični iznos (letna proizvedena količina izdelkov), izražen v kg ali/in tonah. Sektorskih referenčnih dokumentov za to zvrst/kombinacijo dejavnosti ni na razpolago. Merilo uspešnosti/učinkovitosti je zagotavljanje zakonodajne skladnosti in zmanjševanje vplivov na okolje. Tam, kjer nismo bili dovolj uspešni oz. učinkoviti, je podan komentar glede vzroka.

Predstavljeni okoljski vidiki podajajo sliko o uspešnosti PE Kemija Mozirje pri doseganju okoljskih ciljev glede vplivov na okolje.

Tabela: Prikaz vrednosti nekaterih neposrednih okoljskih vidikov od 2020 do 2023

Vidik	Enota	2020	2021	2022	2023
Normativna poraba	vnos/iznos v %	99,16	99,04	98,50	99,87
Poraba električne energije	kWh/kg (MWh/t)	0,362	0,371	0,377	0,343
	MWh	2.282,310	2.429,280	2.199,180	2.026,901
Poraba pitne vode	L/kg (m ³ /t)	0,799	0,497	0,527	0,567
	m ³	5.039,05	3.249,33	3.071,58	3.347,89
Nastali odpadki	kg/kg izdelka	0,0118	0,00755	0,00811	0,01173
	oz. t/t izdelka				
	t	74,325	49,373	47,256	69,287
Nevarni odpadki	g/enoto izdelka	0,274	0,387	0,279	0,135
	(g/kg oz. kg/t)				
	kg	1.730	2.533	1.628	799

Tabela: Povzetek podatkov za vhode in izhode ter emisije za PE Kemija Mozirje za leto 2023

VHOD		IZHOD	
Vhodni materiali	5.914,432 t	Praškasti laki	807,677 t
Embalaža*	284,105 t	Masterbatchi	5.099,254 t
Električna energija	2.026,901 MWh	Vsi izdelki	5.906,931 t
Voda	3.347,890 m ³		
Lesni peleti	164,188 t	Odpadki	69,287 t

* količina glede na prodane izdelke

EMISIJE

Emisije	Parameter	Normativ	Vrednost 2023	Letna emisija v 2023**
Emisije v vodo iz IČN1: V1 – VOD1	pH	6,5-9,0	Max. 7,58	Baker: 0,00 kg/leto (LOD)
	KPK (mg/l)	120	Max. 14	Cink: 0,000156 kg/leto (LOQ)
	BPK ₅ (mg/l)	25	LOD	Bisfenol A: 4,80*10 ⁻⁷ kg/leto
	Strupenost	3	1	
Emisije v vodo iz IČN2: V2 – VOD 2	pH	6,5-9,0	Max. 8,56	Cink: 0,002054 kg/leto
	KPK (mg/l)	120	Max. 18	
	BPK ₅ (mg/l)	25	Max. 4,3	
	Strupenost	3	1	
Emisije v zrak (upoštevni so vsi izpusti)	skupni prah (mg/m ³)	do 150 pri <200 g/h	do 1,70	Ocena:
	TOC (v mgC/m ³)	do 50 pri 500 g/h	do 10,5	Prah: 115,0585 kg TOC: 359,5440 kg C
Hrup v okolje (III. območje)	hrup (dBA) – dnevna raven – L _{dav} /leto	58	max. 39 dBA	
	hrup (dBA) – večerna raven – L _{veče} /leto	53	max. 38 dBA	
	hrup (dBA) – nočna raven – L _{noz} /leto	48	max. 38 dBA	
	Hrup (dBA) – kombinirana raven - L _{dav} /leto	58	max. 45 dBA	

LOD ... pod mejo zaznavnosti

LOQ ... med mejo zaznavnosti in mejo določljivosti

* za izmerjene vrednosti pretokov mejne vrednosti emisij niso predpisane

**glede na poročilo o monitoringu z navedbo količine odpadnih voda XX,00*1000 m³

Vrednosti so podane glede na zadnje opravljene monitoringe:

- za emisij v vode v letu 2023,
- za emisije v zrak v letih 2019, 2020, 2021, 2022 in 2023
- za hrup v okolje pa v letu 2021

in predstavljajo srednje vrednosti meritev.

Glede na vrednosti emisij se redni monitoringi emisij v zrak izvajajo na vsakih 5 let.

Letne emisije CO₂ zaradi rabe energije so prikazane pod posameznimi neposrednimi okoljskimi vidiki.

5.1. NEPOSREDNI OKOLJSKI VIDIKI

V nadaljevanju podajamo glavne vhodno – izhodne podatke naših dejavnosti za obdobje med leti 2020 in 2023.

5.1.1. Učinkovitost (uspešnost) rabe vhodnih materialov

5.1.1.1. Vhodni materiali za vgradnjo v izdelke

S porabo surovin za izdelavo naših izdelkov vplivamo na okolje zaradi rabe naravnih virov pri proizvodnji posameznih surovin. Zavedamo se njihove učinkovite rabe in skrbno obvladujemo procese, da je izmeta čim manj. Težimo k temu, da so izkoristki vgrajenih surovin čim večji, kar na eni strani pomeni racionalni odnos do naravnih virov, na drugi strani pa pomeni manj stranskih produktov, ki pa se v večini primerov pojavljajo kot neuporaben odpad, kar pa zopet pomeni obremenitev okolja.

V PE Kemija Mozirje so izkoristki surovin visoki, saj je izplen v večini več kot 99 %.

➤ Osnovne surovine kot vhodni materiali

Zagotavljanje kakovostnih surovin je strateškega pomena za naše nemoteno delovanje na trgu in proizvodnjo izdelkov. S porabo surovin za izdelavo naših izdelkov vplivamo na okolje zaradi rabe naravnih virov pri proizvodnji posameznih surovin.

Za oskrbovanje posameznih tehnoloških procesov uporabljamo različne surovine, ki jih delimo na veziva, pigmente, polnila in dodatke (aditive). Veziva predstavljajo predvsem različne smole (predvsem poliesterske in epoksi) ter polimerne nosilce (polietilen, polistiren, polipropilen, ABS, EVA, EMA,...). Kot pigment predstavlja titanov dioksid večinski delež. Sicer pa uporabljamo še vrsto drugih, tako anorganskih kot organskih pigmentov, vsi pa so brez vsebnosti težkih kovin. Polnili sta v glavnem kalcijev karbonat in barijev sulfat. Razpolagamo z vrsto dodatkov, ki določajo lastnosti izdelka: reološki aditivi, aditivi za razplinjanje, matirna sredstva, voski, ...

Topil ne vgrajujemo v naše izdelke, nekaj malega pa jih uporabimo za čiščenje proizvodne opreme v obeh proizvodnih programih in se navajajo pod skupino povezani procesni materiali.

Večinoma veziv ter dodatkov, kakor tudi pigmentov in polnil, je v trdnem stanju in večji del, glede na količino, ne spadajo pod nevarne kemikalije.

Uporabljen topila za čiščenje so tekočine in so vsa razvrščena pod nevarne kemikalije.

Pri izboru novih oz. nadomestnih surovin se poleg faktorja primernosti (funkcionalnosti) upošteva tudi vpliv surovine na okolje, varnost in zdravje, kar se preveri že v razvojni fazi. Upoštevamo omejitve za zagotavljanje biotske raznovrstnosti in ohranjanja eko-sistemov z zagotavljanjem povzročanja minimalnih vplivov na okolje. Že leta izvajamo selektivni izbor uporabljenih surovin: nekatere surovine smo prenehali uporabljati, nekatere smo zamenjali z manj oz. nenevarnimi, nekaterim pa smo zmanjšali deleže v izdelkih. Zagotavljamo skladnost z direktivo REACH in uredbo GHS. Vse surovine, razvrščene pod nevarne kemikalije, katerih uvoznik smo, kakor tudi izdelke, ki spadajo pod nevarne kemikalije, imamo prijavljene na Uradu za kemikalije, kamor tudi pošiljamo letno evidenco o prometu. Za ostale nevarne in nenevarne kemikalije razpolagamo z varnostnimi listi v skladu z zahtevami zakonodaje.

Na spletni strani ECHA (European Chemical Agency) redno spremljamo objavljeno listo SVHC (kandidatno listo snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost in za katere je potrebno pridobiti avtorizacijo). Na listi so tudi substance, ki se nahajajo v surovinah nekaterih kvalitet praškastih lakov: E/P-08-.. (nizkotemperaturni hibridni praškasti lak) ter PE/P- in PEQ-.. (praškasti lak za zunanjo uporabo). Podrobneje je ta vidik opisan v poglavju 5.2.1..

➤ Reciklirani materiali – reciklati kot vhodni materiali

Reciklat nam dobavljajo naši odjemalci. Na področju praškastih lakov gre za tehnološki izmet prahu iz lakirnic, katerega presejemo, da odstranimo morebitne zasintrane delce in tujke, na področju masterbatchev pa za tehnološki izmet pri predelavi plastičnih mas, katerega premeľemo in/ali zekstrudiramo.

V PE Kemija Mozirje smo v letu 2023 prejeli in predelali 31,875 kg recyklata.

➤ Gotovi izdelki kot vhodni materiali

V PE Kemija Mozirje vhodnim materialom občasno dodajamo gotove izdelke, ki jih zaradi različnih razlogov ne moremo dati na trg, to so na primer:

- izdelki, ki so dlje časa brez gibanja zaloga in ni pričakovati prodaje,
- izdelki, ki so pakirani v drugačno embalažo, kot jo želi kupec,
- neskladni izdelki, ki se v majhnih deležih po predhodnem testu vgrajujejo v običajne izdelke.

Celotna porabljena količina dodatno vgrajenih proizvodov iz zaloge je v letu 2023 znašala 138,56 ton, predvsem kot predelava/dodelava neustreznih kvalitet proizvodov.

➤ Ponovna raba materialov

Poleg racionalne rabe surovin, izvajanja tehničnih in organizacijskih ukrepov za preprečevanje oziroma zmanjševanje nastajanja odpadkov si prizadevamo tudi zmanjševati količino odpadkov s ponovno uporabo tehnološkega izmeta in materialov.

Tako v proizvodni proces vračamo tudi tehnološki izmet, ki bi sicer pristal med odpadki.

Pri proizvodnji praškastih lakov nastaja na mlinih filter prah, ki ga v večini obravnavamo kot tehnološki izmet, nekaj ga predamo tudi med odpadke. Večji del ga vgradimo pri proizvodnji obstoječih izdelkov:

- kot filter prah (torej v prašni obliki), ki ga dodajamo pri zatehti enake kvalitete izdelka;
- v obliki čipsov: po niansah (bel, rumen, rdeč, moder idr.) zbrani filter prah predhodno preekstrudiramo in na hladilnem traku zdrobimo v čipse. Po predhodnem testiranju ga kot enega od vhodnih materialov vgrajujemo v posamezne kvalitete praškastih lakov.

Glede na vodeno evidenco smo na programu praškastih lakov v letu 2022 v naše obstoječe izdelke vgradili 46.059 kg filter prahu.

Količine vgrajenega tehnološkega izmeta na programu masterbatchev posebej ne spremljamo, je pa zaradi porabe tehnološkega izmeta posledično na tem programu visoka normativna poraba (99,91 %-na v letu 2023).

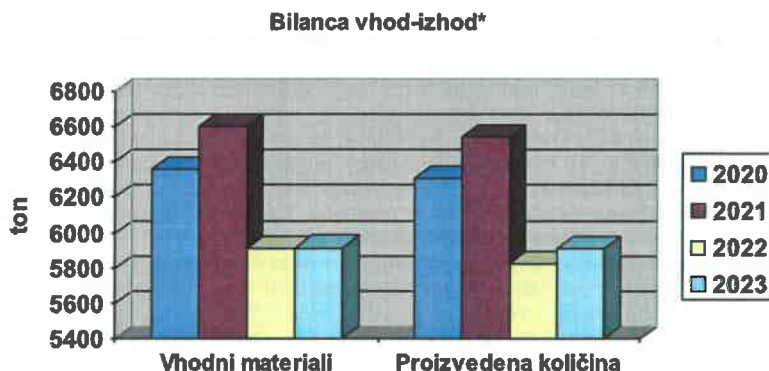
Pri proizvodnji masterbatchev nastaja tehnološki izmet pri zagonih in ustavljanjih linij. Tehnološki izmet je v obliki pogač, špagetov in granul nepravilnih velikosti in oblik. Ves tehnološki izmet zbiramo po niansah (bel, moder, rdeč, rumen idr.) in tipu polimera, ga premeljemo oziroma granuliramo in vračamo kot enega od vhodnih materialov pri proizvodnji obstoječih izdelkov.

Na filtru Z6 nastaja tehnološki izmet v prašni obliki, ki je mešanica pigmenta in polnila. Vgrajujemo ga pri proizvodnji belega "off-grade« masterbatcha.

5.1.1.2. Učinkovitost rabe vhodnih materialov

V proizvodnji praškastih lakov in masterbatchev pri porabi ne zasledujemo trendov glede na posamezne skupine surovin, saj se lahko deleži posameznih surovin od leta do leta precej razlikujejo, odvisno od asortimana gotovih izdelkov (predvsem ima na to velik vpliv proizvodnja masterbatchev). Za vrednotenje učinkovite rabe vhodnih materialov zasledujemo izplen, kar predstavlja razmerje med iznosom izdelkov in porabo vhodnih materialov (osnovnih surovin, recikliranih materialov in gotovih izdelkov).

Bistveni parametri surovin in proizvodov so podani grafično.

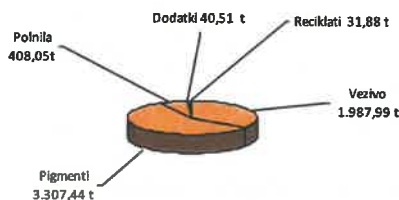
*Pod vhode so upoštevane osnovne surovine, s trga pridobljeni recikalti in predelani/dodelani izdelki

Normativna poraba je v letu 2023 znašala 99,87 % in je bila v primerjavi z letom 2022 boljša za 1,37 odstotne točke.

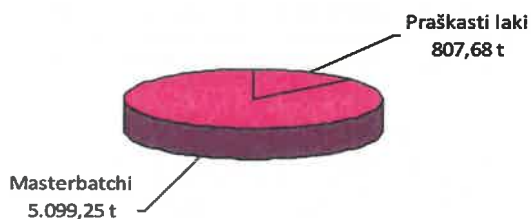
Vzrok izboljšanja gre pripisati predvsem povečanim aktivnostim za vgradnjo tehnološkega izmeta.

V letu 2024 pričakujemo delež normative porabe nad 99,50 %.

Struktura vhodnih surovin za leto 2023

V zgornjem grafu definiranja strukture vhodnih surovin v letu 2023 so upoštevane samo surovine kot osnovni materiali in reciklati, pridobljeni na trgu. Poleg teh vhodnih surovin se kot vhodni materiali pojavljajo še filter prah v praškastih lakih, tehnološki izmet v masterbatchih in nekateri proizvodi neustrezne kvalitete ter tisti, ki so več let brez gibanja in se po predhodnem testu vkomponirajo v določeno kvaliteto izdelka.

Struktura izdelkov za leto 2023

Od leta 2019 na lokaciji v Mozirju proizvodimo le praškaste lake in masterbatche.

5.1.1.3. Embalažni materiali

Za pakiranje uporabljamo papirno in kartonsko, plastično in leseno embalažo. Uporabljamo papirnato in kartonsko embalažo iz recikliranega materiala, kar vključuje oktabine, kartonske zloženke, lepenke in papirne etikete. Za namene terciarnega pakiranja za transport uporabljamo lesene palete.

Plastična embalaža vključuje polietilenske vreče, folijo in etikete, polipropilenske vreče (big bagi), povijalne trakove, vezice, platenke, idr. Določena plastična embalaža je iz reciklirane plastike. Deleža dodane reciklirane plastike pri proizvodnji posamezne embalaže ne poznamo.

Les kot embalaža je obnovljiv vir vhodnega materiala in v našem primeru predstavlja v vsej navedeni količini le lesene palete, kamor pakiramo naše izdelke.

Za vso embalažo, ki jo dajemo na trg, vodimo evidenco, in sicer ločeno po materialih in količinah. Vključeni smo v embalažno shemo, v sklopu česar imamo urejeno ravnanje z embalažo, ki je dana na trg skupaj s proizvodom.

Tabela: Poraba embalažnih materialov v proizvodnem procesu po vrsti embalaže v letih 2020-2023

Leto	Vrsta embalaže v tonah			Skupaj
	Papirna	Plastična	Lesena	
2020	29,998	25,682	76,779	132,459
2021	25,764	27,456	81,661	134,881
2022	23,429	20,783	73,336	117,548
2023	25,646	22,395	88,245	136,286

Poraba embalažnih materialov je v veliki meri povezana s količino in asortimanom proizvedenih izdelkov. Delež embalaže v prodanih izdelkih je razviden iz poglavja 5.2.2. V izdelke vgrajena embalaža.

Izvajajo se ukrepi ponovne uporabe embalaže, predvsem lesenih palet in big bag vreč za določenega kupca, kar se odraža na porabi lesene in plastične embalaže.

Optimiziramo tudi rabo embalažnih materialov z njihovo ponovno uporabo v naših procesih, v kolikor zaradi prepakiranja pride do situacije, ko bi bilo potrebno embalažo predati med odpadke:

- Papirno in kartonsko embalažo (zloženke) uporabimo namesto kartonskih odrezkov, ki se nameščajo na paleto preden se nanjo zloži gotov izdelek. Uporabljene oktobine porabimo za pakiranje novega izdelka ali za zbiranje tehnološkega izmeta masterbatchev,
- Polipropilenske vreče (big bag vreče) ponovno uporabimo za pakiranje oziroma zbiranje tehnološkega izmeta, bodisi na mlinih v praškastih lakih ali pri proizvodnji masterbatchev.

5.1.1.4. Povezani procesni materiali

Povezani procesni materiali so materiali, ki niso vdelani v posamezni izdelke, se pa uporabljajo kot podpora procesu.

Navajamo pripravke, zmesi in snovi, ki jih uporabljamo za potrebe proizvodnje:

- Praškasti laki: procesno opremo čistimo s topilom za čiščenje in acetonom. Za čiščenje segmentov (posameznih delov) ekstrudirne osi in notranjosti ekstruderja pa sta v uporabi PVC medij in čistilna koruza (pop corn). Za pripravo hladilne vode uporabljamo tabletirano sol NaCl.
- Masterbatchi: Za čiščenje centrifuge s filtrom uporabljamo citronsko kislino. Za pripravo hladilne vode na hladilnem sistemu pa se uporabljajo tabletirana sol NaCl, inhibitor korozije in biocidni pripravek.

Tabela: Skupna porabljeni količina povezanih procesnih materialov 2020-2023, v kg

	2020	2021	2022	2023
Tekoči materiali za čiščenje	1.468	1.309	985	505
Trdni materiali za čiščenje	329	500	0	795
Tabletirana sol NaCl	2.000	3.000	2.000	4.000
Inhibitor korozije	360	510	180	690
Biocidni pripravek	210	150	180	180
Skupaj	4.367	5.469	3.345	6.170

5.1.2. Učinkovitost (uspešnost) rabe energije

Vidik rabe energije je vsekakor pomemben, saj gre pri proizvodnji le-te za izkoriščanje naravnih virov in čezmerno obremenjevanje okolja s povzročeni emisijami.

Aktivno upravljanje z energijo in energenti v naših poslovnih in proizvodnih procesih zagotavlja skladnost z evropskimi smernicami in uvajanje standarda ISO 50001 – Sistemi upravljanja z energijo.

S tem pristopom optimiziramo rabo energije in hkrati zmanjšujemo stroške za energijo, povečujemo konkurenčnost podjetja in uvajamo investicije za prehod v nizkoogljično družbo.

5.1.2.1. Raba električne energije

Električno energijo uporabljamo za obratovanje vseh naprav v posameznih tehnoloških in podpornih procesih ter za razsvetljavo delovnih prostorov. Svojo zavezanost k racionalni in učinkoviti rabi energije izkazujemo že več desetletij. Učinkovito porabo energije zagotavljamo z optimiranjem kapacitet in optimalno organizacijo proizvodnje.

V letu 2023 smo se skladno s smernicami Strategije razvoja Slovenije do 2030 in direktiv EU odločili, da začnemo z izgradnjo sončnih elektrarn uresničevati zavezo za povečevanje rabe obnovljivih virov, s čimer zmanjšujemo delež porabe fosilnih virov energije.

Investirali smo v izgradnjo dveh sončnih elektrarn skupne moči 0,705 MWh, s pričetkom obratovanja v novembru 2023. Predvidena skupna proizvedena količina predstavlja približno tretjino naše letne porabe električne energije v PE Kemija Mozirje, pri čemer bomo zmanjšali izpuste CO₂ v ozračje na letni ravni za približno 250 ton ob predpostavki nespremenjenih delež virov pri pridobivanju električne energije glede na leto 2023.

Glavni cilji in razlogi za gradnjo sončnih elektrarn so bili:

- lastna proizvodnja električne energije,
- dolgoročno znižanje stroškov in povečanje konkurenčnosti podjetja,
- povečanje deleža OVE v energetske potrošnji podjetja,
- zmanjšanje emisij CO₂.

Na lokaciji PE Kemija Mozirje smo v letu 2023 porabili 2.026,901 MWh električne energije, kar predstavlja 7,83 %-no zmanjšanje porabe v primerjavi z letom 2022 (2.199,180 MWh).

Specifična poraba v 2023 je na letnem nivoju znašala 0,343 MWh/t, kar je predstavljalo za 9,09 % nižjo specifično porabo na enoto izdelka kot leto poprej.

Vzrok nižje porabe električne energije je v nekoliko višjem obsegu proizvodnje ob konstantni porabi nekaterih porabnikov (ki so neodvisni od proizvodnje) in tudi zaradi drugačne strukture proizvedenih izdelkov in s tem tudi optimalnejše organizacije proizvodnje (po kvalitetah in količinah) kot v letu 2022.

Optimiranje redne proizvodnje in ostalih dejavnosti v smislu varčevanja z energijo in zagotavljanja večje energetske učinkovitosti ostaja še naprej ena od glavnih nalog za doseganje učinkovitosti na področju rabe energentov. Za povečanje energetske učinkovitosti smo v 2023 vzpostavili tudi energetske monitoring za spremljanje in optimiranje pomembnejših porabnikov.

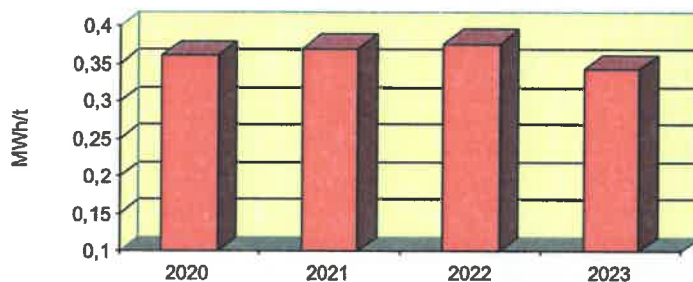
Za 2024 planiramo porabo električne energije na enoto izdelka nekoliko nižjo kot v 2023.

V 2023 smo na trgu kupili 2.011,780 MWh (99,25 % skupne porabe). Dobavitelj električne energije v letu 2023 je bil GEN-I, za napajanje pa smo koristili električno omrežje v lasti Elektra Celje, kot leto poprej. Od sredine novembra, ko smo v obratovanje dali sončni elektrarni, sta obe skupaj proizvedli 26,077 kWh električne energije, od tega smo je porabili 15,121 MWh, razliko smo dali v omrežje.

Tabela: Razdelilnik porabe električne energije v 2023

Področje porabe	Poraba	Delež
Režija	292,721 MWh	14,44 %
Masterbatchi	1.427,193 MWh	70,41 %
Praškasti laki	306,987 MWh	15,15 %
Skupaj	2.026,901 MWh	100,0 %

Poraba elektrike na enoto proizvoda

5.1.2.2. Raba lesnih peletov

V letu 2023 smo za proizvodnjo toplotne energije za ogrevanje v celoti uporabljali lesne pelete.

Lesni peleti tako ostajajo vir energije, in sicer v dveh kotlih: Froling turbomat 400 kW in Froling TX 250 kW z dvema emisijama snovi v zrak (D2 in D3).

Učinkovitost obeh malih kurilnih naprav zagotavljamo z letnimi meritvami emisij in izkoristkov ter preventivnim servisiranjem kotlovnih naprav, za kar imamo sklenjeno pogodbo s podjetjem Biomasa d.o.o..

Tabela: Poraba lesnih peletov v obdobju 2020-2023 (v tonah)

Energent	2020	2021	2022	2023
Lesni peleti	109,000 t	91,900 t	85,880 t	164,188

Poraba lesnih peletov je bila v 2023 za 91,18 % višja od leta prej. Glavni vzrok je v izredno dolgi spomladanski kurilni sezoni, ki je trajala še v mesec junij. Poraba je namreč v največji meri odvisna od vremenskih pogojev v kurilnem obdobju. Delni vzrok pa je tudi v slabši oceni končne zaloge peletov konec leta 2022 in s tem evidentiranja nižje količine porabe v tistem letu (premalo ocenjena poraba se je potem upoštevala pri porabi za 2023). Letno povprečje porabe iz obdobja poročanja je 112,742 ton.

5.1.3. Učinkovitost (uspešnost) rabe vode

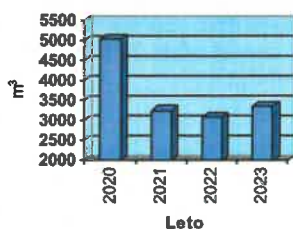
Vodo koristimo iz javnega vodovoda Letošč in se uporablja za sanitarne namene in posredno za hlajenje proizvodnih procesov. Za hlajenje vseh proizvodnih procesov uporabljamo hladilno vodo iz zaprtega hladilnega sistema, saj se zavedamo, da je pitna voda dragocen vir in je v svetu ravno zaradi onesnaženosti primanjkuje. V proizvodnem procesu praškastih lakov hladilno vodo zagotavljamo s hladilnim agregatom, v masterbatchih pa s hladilnim stolpom, ki pa za svoje delovanje porablja pitno vodo

V letu 2023 smo porabili 3.347,89 m³ pitne vode, kar predstavlja 9,00 % višjo porabo kot v letu 2022 (3.071,58 m³ v 2022)

Na enoto izdelka pa je poraba višja za 7,51 % in znaša 0,567 L/kg.

Vzrok za višjo porabo vode v letu 2023 napram predhodnemu letu je pripisati nekoliko višji proizvodnji, višji porabi vode na hladilnem stolpu (proizvodnja masterbatchev) zaradi vročega poletja in nadpovprečno tople jeseni ter porabi vode iz vodovoda za sanacijo po poplavih – pranje materialov in površin.

Poraba vode

Poraba vode na enoto proizvoda

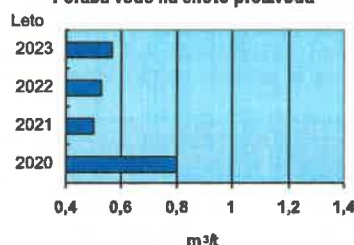

Tabela: Razdelilnik porabe vode po namenu porabe v PE Kemija Mozirje za 2023

Namen porabe	Poraba
Komunalna	643,50 m ³
Hladilna	91,32 m ³
Izhlapela	2.613,07 m ³
Izgube	0,00 m ³
Skupaj	3.347,89 m³

Tabela: Razdelilnik porabe vode po področju porabe v PE Kemija Mozirje za 2023

Področje porabe	Poraba	Delež
Režija	580,21 m ³	17,3 %
Masterbatchi	2.753,68 m ³	82,3 %
Praškasti laki	14,00 m ³	0,4 %
Izgube	0,00 m ³	0,0 %
Skupaj	3.347,89 m³	100,0 %

V letu 2010 izdano Delno vodno dovoljenje nam dovoljuje neposredno rabo vode za tehnološke namene v skupni količini 12.000 m³. Izdano vodno dovoljenje ima veljavnost do 30.11.2040.

Tabela: Poraba na posameznih odvzemnih mestih v 2023

Objemno mesto	Dovoljeno z vodnim dovoljenjem (m ³)	Poraba (m ³)
Mesto 1 – št. 332-1	1.000	76,30
Mesto 2 – št. 332-2	5.500	3.077,09
Mesto 3 – št. 332-3	5.500	194,50

Glede na dejstvo, da bo potekalo v 2024 za oba proizvodna programa na lokaciji Mozirje hlajenje proizvodnih procesov izključno preko hladilnih sistemov (hladilni agregat v praškastih lakih in hladilni stolp v masterbatchih), ocenjujemo za to leto specifično porabo pitne vode v povprečju 0,50 L/m³ (ob predpostavki, da ne bo izgub). Le ta se porablja za režijske potrebe, za delovanje hladilnega stolpa ter za dopolnitev hladilnega sistema.

5.1.4. Učinkovitost (uspešnost) ravnanja z odpadki

V tehnoloških procesih in za potrebe delovanja le teh nastajajo različni odpadki. Pri ravnanju z odpadki sledimo petstopenjski lestvici ravnanja z odpadki, kjer v prvi vrsti stremimo k učinkovitemu upravljanju z materiali s čim manjšim izmetom: kar lahko, vračamo v proizvodni proces ali ponovno uporabimo, preostalo predamo pooblaščenim zbiralcem in predelovalcem odpadkov, ki odpadke predelajo oziroma odložijo. Sledimo ciljem izboljšav na področju ravnanja z odpadki za zmanjševanje specifične količine odpadkov

Delujemo v skladu s sistemom ločevanja odpadkov na izvoru; sortiramo jih na nevarne in nenevarne odpadke in glede na številko odpadka. Z njimi ravnamo v skladu z zakonodajnimi predpisi.

Nenevarni odpadki, ki nastajajo na lokaciji Mozirje so: mešani komunalni odpadki, papirna in kartonska embalaža, lesena embalaža, plastična embalaža, odpadni praškasti premazi, odpadki iz proizvodnje plastike, odpadni tiskarski tonerji, nenevarna zavržena oprema, organski odpadki, ki niso navedeni v 16 03 05,... Nenevarni odpadki se zbirajo ločeno glede na vrsto odpadnega materiala in se odstranjujejo kontrolirano, skladno s predpisi na tem področju.

Tudi nevarni odpadki se razvrščajo in odstranjujejo sortirano in kontrolirano ter v skladu z zakonodajo. V PE Kemija Mozirje nastajajo naslednji nevarni odpadki: čistilne krpe, absorbenti, onesnaženi z nevarnimi snovmi; odpadna olja; laboratorijske kemikalije, ki so sestavljene ali vsebujejo nevarne snovi; embalaža, ki vsebuje ostanke nevarnih snovi ali je onesnažena z nevarnimi snovmi; fluorescentne cevi in drugi odpadki, ki vsebujejo živo srebro; baterije; odpadne barve in laki, ki vsebujejo organska topila ali druge nevarne snovi; zavržena oprema, ki vsebuje nevarne sestavine; mulji iz lovilcev olj in še nekateri drugi nevarni odpadki v manjših količinah.

V spodnji tabeli so navedeni vsi odpadki, ki so vključeni v Načrt gospodarjenja z odpadki, četudi zanje v tem obdobju ni bilo predaje oz. če v tem obdobju niso nastali.

Tabela: Količine odpadkov v obdobju 2020-2023

Številka odpadka	Vrsta odpadka	Količina (kg)				Ocena 2024
		2020	2021	2022	2023	
07 02 13	Odpadki iz proizvodnje plastike	---	5.020	10.080	---	17.000
070217	Odpadki, ki vsebujejo silikone, ki niso navedeni pod 070216	890	---	---	---	---
08 01 11*	Odpadne barve in laki, ki vsebujejo organska topila in druge nevarne snovi	---	1.725	---	799 ⁵	---
08 02 01	Odpadna praškasta sredstva za površinsko zaščito	36.700	15.560	---	18.540	20.000
08 03 18	Odpadni tiskarski tonerji, ki niso navedeni pod 08 03 17* (in kartuše)	5	51	9	---	50
12 01 12*	Izrabljeni voski in masti	---	---	---	---	---
13 02 05*	Mineralna neklorirana motorna olja, olja prestavnih mehanizmov in mazalna olja	1.730	808	---	---	1.000
13 05 03*	Mulji iz lovilcev olj	---	---	---	---	---
13 05 06*	Olja iz naprav za ločevanje olja in vode	---	---	---	---	---
13 05 07*	Z oljem onesnažena voda iz naprav za ločevanje olja in vode	---	---	---	---	---
14 06 03*	Druga topila in mešanica topil	---	---	1.628 ⁴	---	---
15 01 01	Papirna in kartonska embalaža	2.320	5.540	4.580	9.202	5.500
15 01 02	Plastična embalaža	10.300	10.020	13.540	10.760	14.500
15 01 03	Lesena embalaža	---	---	---	---	---
15 01 04	Kovinska embalaža	---	---	1.380	---	---

15 01 05	Sestavljena (kompozitna) embalaža	---	500	---	---	500
15 01 10*	Embalaža, ki vsebuje ostanke nevarnih snovi ali je onesnažena z nevarnimi snovmi	---	---	---	---	100
15 02 02*	Absorbenti, filtrirna sredstva (tudi oljni filtri, ki niso navedeni drugje), čistilne krpe, zaščitna oblačila, onesnaženi z nevarnimi snovmi	---	---	---	---	30
15 02 03	Absorbenti, filtrirna sredstva, čistilne krpe, ki niso navedeni v 15 02 02	---	---	---	---	---
16 03 06	Organski odpadki, ki niso navedeni v 16 03 05 ³	---	3.520	---	----	4.000
16 05 06*	Laboratorijske kemikalije, ki sestojijo iz nevarnih snovi ali jih vsebujejo, vključno z mešanici laboratorijskih kemikalij	---	---	---	---	---
16 07 08*	Odpadki, ki vsebujejo mineralno olje	---	---	---	---	---
17 04 02	Aluminij	---	---	---	---	---
17 04 05	Železo in jeklo	6.020	---	6.260	2.940	6.000
17 04 11	Kabli, ki niso navedeni v 17 04 10	---	---	---	---	---
17 06 04	Izolativni materiali, ki niso navedeni pod 1706 01 in 17 06 03	---	----	---	---	---
19 08 14*	Blato iz druge obdelave industrijskih odpadnih voda, ki ni navedeno v 19 08 13	---	---	---	---	---
20 01 21*	Fluorescentne cevi in drugi odpadki, ki vsebujejo živo srebro	---	---	---	---	---
20 01 33*	Baterije in akumulatorji	---	---	---	---	5
20 01 35*	Zavržena elektronska oprema, ki vsebuje nevarne snovi, ki ni navedena v 20 01 21 in 20 01 23	---	---	---	---	---
20 01 36	Zavržena električna in elektronska oprema, ki ni navedena v 20 01 21, 20 01 23 in 20 01 35	---	---	59	---	---
20 03 01	Mešani komunalni odpadki ¹	4.460	3.628,5	3.220	4.426,44	4.500
20 03 04	Blato iz greznic in MKČN ²	11.000	2.500	6.500	22.000	8.000
20 03 07	Kosovni odpadki ²	900	500	---	620	1.000
	Skupaj	74.325	49.372,5	47.256	69.287,44	82.185

	2020	2021	2022	2023	Ocena 2024
Skupaj odpadki v PE Kemija Mozirje (t)	74.325	49.373	47.256	69.287	82.185

¹ Mešane komunalne odpadke prevzema JP Komunala Mozirje v sklopu Javne gospodarske službe ravnanja z odpadki v Občini Mozirje. V letnem zbirnem poročanju za ARSO niso zajeti, ker zanje ni potrebno poročati.

² Odpadek ni zajet v poročilu IS Odpadki, saj se za tovrstne odpadke ne poroča

³ Zaradi drugače obdelave pigmenta v proizvodnji belih masterbatchev na vakuumu od leta 2021 ne nastaja več odpadka s št. 07 02 17 Odpadki, ki vsebujejo silikone, ki niso navedeni pod 070216, ampak odpadka s št. 16 03 06 Organski odpadki, ki niso navedeni v 16 03 05

⁴ Druga topila in mešanica toplil so v letu 2022 nastala zaradi destilacije topila za čiščenje naprav

⁵ Gre za trdno epoksi smolo, katere embalaža se je med transportom poškodovala, vsled česar se je material razsul in kontaminiral

V letu 2023 se je količina odpadkov primerjalno na leto 2022 povečala za 46,62 % (iz 47,26 t na 69,29 t). Povečanje količine v 2023 je v glavnem posledica poplav v 2023.

Podajamo povzetek bistvenih sprememb v 2023 glede na predhodno leto:

- Predaja poplavljenih količin tehnološkega izmeta (preekstrudiranega) iz praškastih lakov ter poplavljenih neskladnih praškastih lakov – Odpadna praškasta sredstva za površinsko zaščito
- Dodatno praznjene ene od MKČN zaradi poplav (10.000 kg - Blato iz greznic in MKČN s št. odpadka 20 03 04)
- Med odpadke v 2023 nismo predali odpadkov iz proizvodnje plastike

- Pod Odpadne barve in laki, ki vsebujejo organska topila in druge nevarne snovi, smo med odpadke predali epoksi smolo zaradi nekurantnosti / onesnaženosti med transportom
- Zaradi poplavljenega embalaže za gotove izdelke smo med Papirno in kartonsko embalažo predali dvakratno količino glede na 2022
-
- Železa in jekla smo predali 53,04 % manj
- Mešanim komunalnim odpadkom se je spremenila nasipna teža, zato ob enakem volumnu večja masa (podatek JP Komunala Mozirje, ki se na letni ravni uporablja za vse, za katere izvajajo gospodarsko javno službo prevzemanja odpadkov)

Tabela: Deleži posameznih vrst odpadkov v letu 2023

Vrsta odpadka	Delež (%)
Papirna in kartonska embalaža	13,28
Plastična embalaža	15,53
Odpadna praškasta sredstva	26,76
Blato iz greznic in MKČN	31,75
Železo in jeklo	4,24
Komunalni odpadki	6,39
Ostalo	2,05
Skupaj	100,00

V strukturi odpadkov so predstavljali nenevarni odpadki 98,85 %, nevarni pa 1,15 %.

Delež celotnih odpadkov na enoto izdelka je v letu 2023 znašal 0,01173 kg/kg (0,01173 t/t oz. 11,73 kg/t izdelka), kar je 44,62 % več na enoto izdelka glede na predhodno leto.

Ne upoštevajoč odpadka iz malih komunalnih čistilnih naprav, ki ne nastajata vsako leto, bi znašal v letu 2023 delež celotnih odpadkov na enoto izdelka 0,00700 kg/kg oz. 0,00801 t/t oz. 14,43 % več kot v letu 2022, prav tako ne upoštevajoč odpadka iz čistilnih naprav.

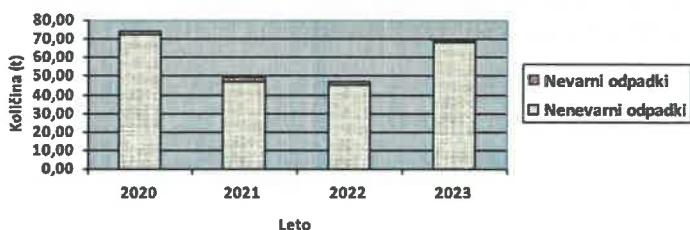
Nevarnih odpadkov je bilo v letu 2023 799 kg, kar je 50,92 % manj kot v 2022, in so predstavljali 0,135 g/kg izdelka oz. $1,35 \cdot 10^{-4}$ t/t izdelka.

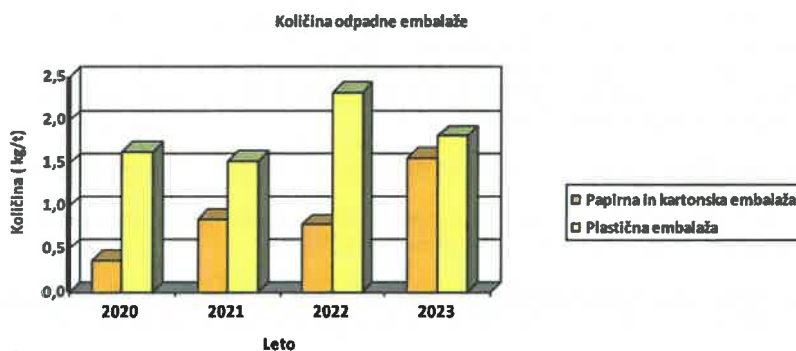
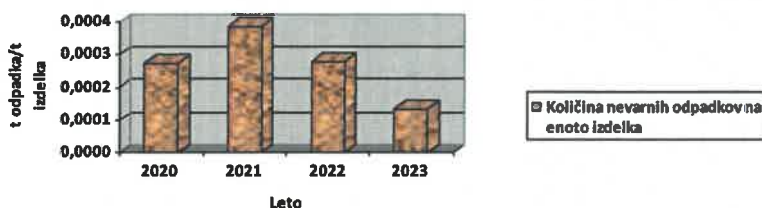
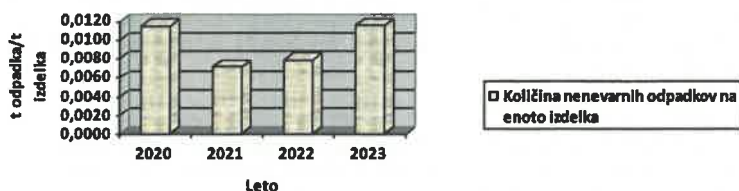
Med nevarne odpadke je bilo v letu 2023 predano 799 kg onesnažene epoksi smole pod vrsto odpadka Odpadne barve in laki, ki vsebujejo organska topila in druge nevarne snovi.

V letu 2023 je bilo 68.488,44 kg nenevarnih odpadkov, kar je količinsko povečanje za 50,10 % glede na 2022, in so predstavljali 11,59 g/kg izdelka oz. $11,59 \cdot 10^{-3}$ kg/kg izdelka, kar je 48,02 % več na enoto izdelka kot v letu prej.

Brez odpadka (blata) iz MKČN, ki ne nastaja vsako leto, bi bila količina nenevarnih odpadkov 46.488,44 kg oz. 7,87 g/kg izdelka (17,11 % več na enoto izdelka kot v 2022).

Delež nevarnih in nenevarnih odpadkov

V letu 2024 pričakujemo večjo količino odpadkov, predvsem na račun materialov, ki jih po poplavah v 2023 tekom leta ne bomo vgradili oz. odprodali zaradi vprašljive kakovosti.

5.1.5. Emisije odpadnih voda

Voda je dragocena življenjska dobrina, zato z njo ravnamo skrbno v celotnem krogu, od odvzema na izvoru do vračanja očiščene odpadne vode v naravo.

Izpušne odpadnih voda smo v letu 2023 obvladovali skladno s prejeto odločbo o spremembi OVD št. 35441-33/2020-5 z dne 19.2.2021 glede emisij v vode, ki navaja spremembe OVD glede emisij v vode št. 35441-45/2005 z dne 8.7.2005, spremenjeno z odločbo o spremembi št. 35441-30/2010-4 z dne 26.7.2010, odločbama o spremembi št. 35444-15/2015-3 z dne 21.7.2015 in št. 35441-22/2018-12 z dne 20.12.2018 za obratovanje naprave PE Kemija Mozirje na lokaciji Ljubija 11, 3330 Mozirje, izdano upravljavcu Cinkarna Celje d.d., Kidričeva 26, 3000 Celje.

Vrednosti posameznih parametrov, kakor tudi količine odpadne vode na posameznih iztokih (izpustih), so znotraj mej, ki jih predpisuje Okoljevarstveno dovoljenje in kot so zahteve zakonodaje.

Razpolagamo z dvema iztokoma (izpustoma) tehnoloških odpadnih voda:

- Izpust **V1** – VOD 1 predstavlja izpust tehnološke odpadne vode iz industrijske čistilne naprave za proizvodnjo praškastih lakov (IČN 1) in dela meteornih voda preko lovilca olj in peskolova v potok Ljubija,
- izpust **V2** – VOD 2 predstavlja izpust tehnološke odpadne vode iz industrijske čistilne naprave za proizvodnjo masterbatchev (IČN 2) v potok Ljubija.

Komunalne odpadne vode vodimo na tri male komunalne čistilne naprave (MKČN), za katere so izdelana Poročila o pregledu male komunalne čistilne naprave:

- MKČN1 z iztokom **V5** -V5-1 je namenjena čiščenju komunalnih vod iz uprave in obrata praškastih lakov,
- MKČN2 z iztokom **V3** – V3-1 je namenjena čiščenju komunalnih druga iz garderob,
- MKČN3 z iztokom **V4** – V4-1 je namenjena čiščenju komunalnih vod iz obrata masterbatchev

Vsaka mala komunalna čistilna naprava ima z letom 2021 svoj izpust (vsebina zadnje odločbe spremembe OVD): iztok iz MKČN1, ki se je v 2020 še združil z iztokom tehnološke odpadne vode iz proizvodnje praškastih lakov v skupni izpust V1, je bil z letom 2021 urejen kot samostojen iztok V5.

Torej razpolagamo s petimi izpusti v vode in na vseh petih izpustih izvajamo meritve.

Tabela: Količina odpadne vode na posameznih izpustih v letu 2023

Količina vode na posameznih izpustih v 2023	Količina v m ³
V1 – VOD 1	12,00
V2 – VOD 2	79,32
V3 – V3-1 (MKČN2)	313,50
V4 – V4-1 (MKČN3)	150,00
V5 – V5-1 (MKČN1)	180,00
Izparela, izhlapela	2.613,07
Izgube	0,00
Skupaj	3.347,89

Na izpustih V1 in V2 merimo tiste parametre odpadnih voda, ki jih za posamezne pogoje obratovanja zahteva zakonodaja in jih predpisuje OVD. Meritve so se v 2023 skladno z zahtevami OVD izvedle enkrat. Koncentracije snovi v odpadnih vodah so nizke.

Tabela: Parametri tehnološke odpadne vode na izpustih V1 in V2

Parameter	Normativ	Izpust V1	Izpust V2
Temperatura (°C)	Max. 30	12,6	24,3
pH vrednost	6-5-9,0	7,58	8,56
Neraztopljene snovi (mg/l)	80	7,4	5,2
Usedljive snovi (ml/l)	0,5	LOD	LOD
KPK (mg/l)	120	14	18
BPKs (mg/l)	25	LOD	4,3
Strupenost za vodne bolhe	3	1	1
Baker (mg/l)	0,5	LOD	Ni meritve
Cink (mg/l)	2,0	0,020*	0,026
Železo (mg/l)	2,0	Ni meritve	0,10
Sulfati (mg/l)	2.000,0	15	3,9
Aluminij (mg/l)	3,0	0,60	0,30
Bisfenol A (mg/l)	0,16	0,00004	Ni meritve

LOD ... pod mejo zaznavnosti

LOQ ... med mejo zaznavnosti in mejo določljivosti

*pod mejo določljivosti – izmerjena vrednost je 0,013

Z OVD je določena največja dovoljena letna količina onesnaževal, ki se iz naprav z industrijsko odpadno vodo odvajajo v vodotok Ljubija.

V letu 2023 je bila emitirana količina onesnaževal nizka in je znašala, kot je prikazano v tabeli.

Tabela: Emitirana količina onesnaževal na izpustih V1 in V2 v 2023

Snov	Količina na V1	Količina na V2	Skupna količina	Dovoljeno z OVD
Baker (kg/leto)	LOD	---	LOD	0,125
Cink (kg/leto)	0,000156	0,002054	0,002210	2,120
Bisfenol A (kg/leto)	4,8*10 ⁻⁷	---	4,8*10 ⁻⁷	0,040

Koncentracije snovi v odpadnih vodah so nizke ali pod mejo določljivosti.

Število enot obremenitve z upoštevanim učinkom čiščenja je minimalno (1,16 EO).

Za MKČN imamo izdelana Poročila o pregledu male komunalne čistilne naprave, ki jih je izdelalo JP Komunala Mozirje.

Ministrstvo za okolje in prostor nam je izdalo Okoljevarstveno dovoljenje (v nadaljevanju OVD) za obratovanje naprave PE Kemija Mozirje glede emisij v vode z dnem 8.7.2005 (šifra dovoljenja 35441-45/2005), v letu 2010 pa smo na podano vlogo prejeli Sklep o podaljšanju do 27.07.2015 (št. sklepa 35441-30/2010-4).

V letu 2015 smo podali vlogo za podaljšanje, na osnovi katere smo prejeli Odločbo o podaljšanju Okoljevarstvenega dovoljenja št. 35444-15/2015-3 z veljavnostjo do 27.7.2025 z nekaj spremembami glede na dovoljenje št. 35441-45/2005 in odločbo št. 35441-20/2010-4.

S koncem junija 2018 smo na Ministrstvo za okolje in prostor podali Vlogo za spremembo OVD za Cinkarno Celje d.d., PE Kemija Mozirje glede na, z investicijo v širitev proizvodnje, predvidene spremembe na lokaciji v Mozirju.

20.12.2018 smo glede na vlogo o spremembi iz ARSO prejeli Odločbo o spremembi OVD št. 35441-22/2018-12 glede emisij v vode, ki navaja spremembe OVD glede emisij v vode št. 35441-45/2005 z dne 8.7.2005, spremenjeno z odločbo o spremembi št. 35441-30/2010-4 z dne 26.7.2010 in odločbo o spremembi št. 35444-15/2015-3 z dne 21.7.2015 za obratovanje naprave PE Kemija Mozirje na lokaciji Ljubija 11, 3330 Mozirje.

Glede na podano vlogo o spremembi (na MKČN1 zagotovimo samostojen iztok) smo 19.2.2021 prejeli Odločbo o spremembi OVD št. 35441-33/2020-5 glede emisij v vode, ki navaja spremembe Okoljevarstvenega dovoljenja glede emisij v vode št. 35441-45/2005 z dne 8.7.2005, spremenjeno z odločbo o spremembi št. 35441-30/2010-4 z dne 26.7.2010, odločbo o spremembi št. 35444-15/2015-3 z dne 21.7.2015 in odločbo o spremembi št. 35441-22/2018-12 z dne 20.12.2018 za obratovanje naprave PE Kemija Mozirje na lokaciji Ljubija 11, 3330 Mozirje, izdano upravljavcu Cinkarna Celje d.d., Kidričeva 26, 3000 Celje.

5.1.6. Emisije v ozračje

Vse vrednosti emisij v zrak, ki nastajajo v PE Kemija Mozirje, so skladne z zahtevano zakonodajo na tem področju. Glede na 7. člen Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaženja in glede na dejstvo, da je uporabljamo topila od leta 2018 samo še v postopku čiščenja v obeh proizvodnih procesih (v letu 2023 smo jih porabili 480 kg), Okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje v PE Kemija Mozirje v vezi emisij v zrak za lokacijo Mozirje, tudi vsled zelo nizki količini emitiranih snovi, ne potrebujemo, čeprav smo v vlogi podali vse emisije, ki nastajajo na lokaciji v Mozirju.

Vse emisije v zrak obvladovano nadzorujemo in izvajamo vse potrebne monitoringe v časovnih intervalih, kot jih predpisuje zakonodaja.

Hkrati sledimo zavezam in smernicam Evropske unije za zmanjševanje emisij TGP in prehod v nizkoogljično družbo. Pomemben korak k upravljanju emisij TGP in prehoda na nizkoogljično gospodarstvo predstavlja izračun organizacijskega ogljičnega odtisa Cinkarne Celje, d. d., na podlagi česar lahko v prihodnje strateško sprejemamo merljive poslovne odločitve v smeri razogljičenja.

5.1.6.1 Emisije v zrak na izpušnih iz proizvodnih procesov

V letu 2022 so emisije v zrak iz proizvodnih procesov praškastih lakov in masterbatchev emitirale na desetih izpušnih: na osmih gre za emitiranje prahu, na dveh izpušnih pa v ozračje emitirata prah in TOC (organske spojine).

Meritve na vseh izpušnih se skladno z zakonodajo izvajajo na 5 let, razen po prvih meritvah, ko se naslednje meritve izvedejo po dveh letih.

Izpust Z1/Z2 je skupen za emitirane snovi iz dveh mlinov: mlin 1 predstavlja Z1, mlin 2 pa Z2, oba pa se takoj za filtrom združita v skupni izpust Z1/Z2.

V zrak emitirani prah se predhodno čisti na čistilni napravi – vrečastih filtrih, ki zadržijo delce v velikosti do 0,14 µm.

Na mestih emisij hlapnih organskih spojin se določajo vrednosti vseh emitiranih organskih spojin (TOC), izražene v mgC/m³.

Tabela: Vrednosti emisij v ozračje glede na zadnje opravljene monitoringe

	Normativ	Z1	Z2	Z3	Z4	Z5	Z6	Z7	Z9	Z10	Z11	Z12
Zadnje meritve		2020	2020	2021	2021	2023	2021	2023	2022	2019	2022	
konc. prahu (mg/m ³)	150 pri <200 g/h	0,20	0,30	1,15	0,57	0,70 ↑	1,70	0,30	0,20	0,20	0,10	
konc. TOC (mgC/m ³)	50 pri 500 g/h	---	---	8,67	---	---	---	10,50 ↓	---	---	---	

Z znakoma ↑ in ↓ so označene izmerjene vrednosti, ki so se glede na poročanje za leto 2022 zaradi periodičnih meritev na izpustih v letu 2023 spremenile navzgor oz. navzdol.

Koncentracije emitiranega prahu na posameznih izpustih dosegajo max. 1,13 % vrednosti, ki je določena kot mejna vrednost pri izmerjenih pretokih zraka. Največja koncentracija emitiranega prahu je na izpustu Z7 (1,70 mg/m³ – normativ do 150 mg/m³).

Koncentracije emitiranega TOC na posameznih izpustih dosegajo max. 20,40 % vrednosti, ki je določena kot mejna vrednost pri izmerjenih pretokih zraka. Največja koncentracija emitiranega TOC je na izpustu Z9 (10,50 mg/m³ – normativ do 50 mg/m³).

Poleg teh emisij smo v zrak emitirali tudi dimne pline iz dveh malih kurilnih naprav, kjer se kot energent uporabljajo lesni peleti. Glede na v letu 2022 izvedene meritve podjetja EKO Dim na dveh izpustih (D2 in D3), normativne vrednosti parametrov niso bile presežene.

Tabela: Ocenjene količine emitiranih snovi na posameznih izpustih za leto 2023

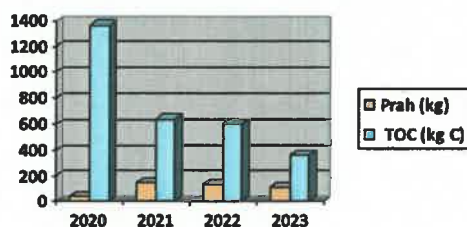
	Z1	Z2	Z3	Z4	Z5	Z6	Z7	Z9	Z10	Z11	Z12	Skupaj
Prah (g/h)	0,70	1,00	20,35	0,20	1,30	19,44	0,30	0,10	0,40	0,1	0,1	---
TOC (gC/h)	---	---	153,00	---	---	---	9,70	---	---	---	---	---
Prah (kg)	0,728	1,36	40,70	0,368	7,176	62,208	1,656	0,0705	0,768	0,024	0,024	115,0585
TOC (kg C)	---	---	306,00	---	---	---	53,544	---	---	---	---	359,5440

Podane letne emisije snovi v zrak so povzete po Oceni o letnih emisijah v zrak, ki jo je za Cinkarno Celje d.d. izdelal Zavod za varstvo pri delu d.d.

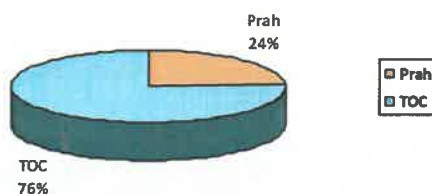
Tabela: Emisije snovi v zrak na lokaciji v Mozirju v letih 2020–2023, v kg

Vrsta emisij (kg)	2020	2021	2022	2023
Emitiran prah	37,67	144,69	138,59	115,06
Emitiran TOC	1.364,38	641,81	596,80	359,54
Skupaj emitirane snovi	1.402,05	786,50	735,39	474,60

Količine emitiranih snovi v zrak

Delež emitiranih snovi v 2023

Skupna ocenjena količina emitiranih snovi v zrak se je v letu 2023 primerjalno na leto 2022 zmanjšala za 35,46 %. V 2023 se je zmanjšalo število obratovalnih ur posameznih naprav (-6,23 %), ki povzročajo emisije snovi v zrak. Na izpustih Z6 in Z9 smo v letu 2023 izvajali meritve izpustov: vrednosti emitiranih snovi so se na Z6 povečale glede na predhodne meritve, na Z9 pa pri emisiji prahu ni bilo sprememb, vrednosti emitiranih TOC pa so se znižale..

Celokupna količina emitiranih snovi (prah in TOC) na lokaciji Mozirje je tako znašala 474,6025 kg (0,475 t) oz. 0,0804 kg/t proizvoda (36,34 %-no znižanje na leto 2022).

Glede na leto 2022 se je ocenjena vrednost emitiranega TOC v kg C/leto v letu 2023 zmanjšala za 39,76 %, kar pa v dejanski količini predstavlja znižanje iz 596,8020 kg v letu 2022 na 359,5440 kg v letu 2023, oz. v strukturi emitiranih snovi iz 81,15 % na 75,76 % v letu 2023. Vzrok gre pripisati predvsem nižjim vrednostim emitiranega TOC na Z9 glede na izveden monitoring v 2023.

Za 16,98 % se je znižala količina emitiranega prahu (iz 138,5901 kg na 115,0585 kg), ki je v 2023 predstavlja 24,24 %-ni delež od skupnih emitiranih snovi v zrak. Tu pa je vzrok pripisati predvsem manjšemu številu obratovalnih ur posameznih naprav v praškastih lakih, ki povzročajo emisije prahu v zrak.

Za leto 2024 ocenjujemo, da bo skupna ocenjena emitirana količina prahu in TOC nekoliko porasla na račun več obratovalnih ur.

Tabela: Količine emitiranih snovi na enoto izdelka za obdobje 2020-2023

	2020	2021	2022	2023	2023/ 2022
Emitiran prah (kg/t izdelka)	0,0060	0,0221	0,0238	0,0195	0,8193
Emitiran TOC (kg/t izdelka)	0,2163	0,0981	0,1024	0,0609	0,5947
Skupaj emitirane snovi (kg/t izdelka)	0,2222	0,1203	0,1262	0,0804	0,6371

5.1.6.2 Emisije CO₂ zaradi koriščenja energentov

Tabela: Nastajanja emisij CO₂ zaradi koriščenja energentov v PE Kemija Mozirje

Vrsta energenta	Letna količina emitiranega CO ₂ (t)		
	2021	2022	2023
Električna energija	1.157,042	1.917,685	740,081
Energent za ogrevanje	0,000	0,000	0,000
Pogonsko gorivo za interni transport	9,360	9,452	10,345
Uporaba dostavnih vozil za eksterni transport	19,483	20,582	21,443
Uporaba osebne službenega vozila	0,617	1,531	1,256
Skupaj	1.186,502	1.949,250	773,125

> Emisije CO₂ zaradi koriščenja električne energije

Glede na poročanje za leto 2022 se je v 2023 spremenil delež primarnih virov za dobavljeno električno energijo iz omrežja (proizvodni viri za proizvodnjo elektrike 2022): fosilna goriva predstavljajo 52,79 odstotni delež, 18,62 % obnovljivi viri (torej za našo skupno porabljeno električno energijo iz omrežja v 2023 to predstavlja 374,593 Mwh dobavljene električne energije iz obnovljivih virov) ter 28,58 % predstavlja jedrsko gorivo. (podatek Petrol, objavljen na računu za porabo električne energije v decembru 2023, podatka za vire v leto 2023 še ni na razpolago).

Zaradi rabe električne energije smo v 2023 posredno prispevali k nastanku 740,081 t CO₂ (po zadnjem podatku Petrol je v zrak emitiranih 367,870 kg CO₂ na proizvedeno MWh električne energije – podatek je za 2022, za 2023 še ni podatka). Količina nastalega CO₂ pri pridobivanju električne energije je v primerjavi z letom 2022 pri 7,83 % nižji porabi električne energije nižja za 61,41 %. Vzrok je v 57,81 % nižji vrednosti v zrak emitiranega CO₂/kWh proizvedene električne energije glede na predhodno leto.

> Emisije CO₂ zaradi koriščenja lesnih peletov

Pri uporabi lesnih peletov za potrebe proizvodnje toplotne energije za ogrevanje so količine CO₂, ki se sproščajo pri izogrevanju lesne biomase (tudi peletov), enake količinam CO₂, ki bi se sprostile pri razpadanju (gnitju) v naravi. In še, ko drevesa rastejo, porabljajo CO₂ iz ozračja, pri uporabi le te za energijo pa vrnejo te količine CO₂ nazaj v ozračje. Zato pravimo, da je uporaba biomase za proizvodnjo toplotne energije CO₂- nevtralna – ni neto dodajanja CO₂ v ozračje.

> Emisije CO₂ zaradi rabe pogonskih goriv za interni transport

Interni transport izvajamo z viličarji, ki kot pogonsko gorivo uporabljajo UNP Propan v jeklenkah. V letu 2023 smo za potrebe internega transporta porabili 3.696 kg pogonskega goriva in s tem prispevali k nastanku 10,345 t CO₂ (po podatku dobavitelja je na 1 kg UNP Propan v zrak emitiranih 2,799 kg CO₂).

> Emisije CO₂ zaradi rabe pogonskih goriv za eksterni transport in službena vozila

Za delne potrebe eksternega transporta v PE Kemija Mozirje razpolagamo z dvema dostavnima voziloma. V letu 2023 smo za ta namen porabili 8.122,46 litrov "diesel" pogonskega goriva, kar je prispevalo k nastanku 21,443 t CO₂ na letni ravni oz. 0,356 kg CO₂/km.

Za vožnjo z našim službenim vozilom smo porabili 475,64 litrov "diesel" pogonskega goriva, kar je prispevalo k nastanku 1,256 t CO₂ na letni ravni oz. 0,122 kg CO₂/km.

Pri porabi 1 litra dizla v zrak emitira 2,640 kg CO₂.

5.1.6.3. Emisije ozonu škodljivih snovi in fluoriranih toplogrednih plinov

Na lokaciji PE Kemija Mozirje imamo za potrebe hlajenja tehnološkega procesa praškastih lakov vgrajen hladilni agregat z vsebnostjo 104 kg plina R 410 a. Ta je zaradi potrebe po hlajenju proizvodnih naprav zamenjal dva manjša hladilna agregata s skupno 22,9 kg plina R 407 c. Zanj je bilo izvedeno preverjanje tesnosti in uhajanje hladiva ter na podlagi tega skladnost z zahtevami.

Enega od obstoječih dveh manjših smo v 2018 predstavili na lokacijo proizvodnje masterbatchev in je namenjen hlajenju proizvodnega obrata, drugi pa je še vedno na prvotnem mestu vgrajen v praškastih lakih in je v mirovanju. Sicer pa obema hladilnima agregatoma pooblaščen izvajalec vsakoletno izvaja preverjanje tesnosti in uhajanja hladiva.

Po preizkusu v letu 2023 je bila potrjena tesnost vsem trem hladilnim agregatom. Nobenemu ni bilo potrebno dopolnjevati hladiva.

Na letni ravni je bilo podano Poročilo o ozonu škodljivih snoveh in fluoriranih toplogrednih plinih skupaj za celotno družbo.

Klimatske naprave za potrebe hlajenja pisarniških prostorov vsebujejo manj kot 3,0 kg hladiva, zato preverjanje uhajanja plina oz. preizkusa tesnosti ni potrebno izvajati. So pa vse klimatske naprave redno servisirane in vzdrževane s strani pooblaščenega izvajalca.

5.1.7. Raba zemljišč in biotska raznovrstnost

Cinkarna Celje, d. d., PE Kemija Mozirje se nahaja v naselju Ljubija v Občini Mozirje. V bližini se istoimenski potok (Ljubija) izliva v Savinjo. Mozirje je v kotlini, ki je obdana z alpskih predgorjem – Golte na severu ter visokima kraškima planotama Menina in Dobrovlje na jugu. Na zahodu se nahaja alpski svet vzhodnega dela Kamniško-Savinjskih Alp.

Od cca. 2,8 ha skupne površine zemljišča na lokaciji v Mozirju je približno 60 % utrjenih površin skupaj z zgradbami za potrebe obvladovanja dejavnosti, preostanek so travnate površine. Pasovi ob vodotokih in ob cesti so večinoma s travo porasle površine.

Naše poslovanje glede na emisije in posege v okolje znatno ne vpliva na obstoj oz. spremembe raznovrstnosti žive narave (biotsko raznovrstnost), kar potrjujejo naslednja dejstva:

- načrtovanje tehnoloških sprememb/gradnje upošteva in zagotavlja, da je vpliv na ekosistem minimalen,
- ne uporabljamo kloriranih organskih snovi, ki imajo znaten vpliv na podnebne spremembe,
- z našimi dejavnostmi ne vplivamo na naselitev/izselitev živalskih vrst,
- tal, zraka in vode ne onesnažujemo prekomerno, saj imamo vgrajene čistilne naprave, pa tudi posredno naši izdelki ne spadajo med večje onesnaževalce ekosistema.

Z zavedanjem o pomenu ohranjanja zavarovanih območij izvajamo vse potrebne ukrepe za preprečevanje onesnaževanja in z rednimi monitoringi nadziramo svoj vpliv. Prav tako skrbimo za zatiranje in izvajanje ukrepov za preprečevanje širjenja invazivnih tujerodnih vrst na naših območjih in s tem odpravljamo negativni vpliv na biotsko raznovrstnost.

Sprememb, ki bi vplivale na biotsko raznovrstnost in ekosisteme, v PE Kemija Mozirje nismo povzročali.

Vsled zgoraj naštetega in zaradi odgovornega ter kontroliranega ravnanja z okoljem z našimi dejavnostmi ne povzročamo rušenja okoljskega ravnovesja.

5.2. POSREDNI OKOLJSKI VIDIKI

Predstavljamo tri pomembne posredne okoljske vidike, ki so povezani z vgradnjo surovin in embalaže v gotove izdelke ter koncem življenjskega cikla proizvodov in enega, ki povzroča vpliv zaradi svojega delovanja. Pri porabniku trije od teh vidikov vplivajo na vrsto njegovih neposrednih vidikov, med katerimi so najpomembnejše: uporaba nevarnih kemikalij, nastajanje nevarnih in nenevarnih odpadkov in nastajanje odpadne embalaže ter prašnih emisije v ozračje.

5.2.1. Vsebnost nevarnih substanc v izdelkih

V največji možni meri se izogibamo vgrajevanja nevarnih substanc v naše izdelke, strogo pa se držimo zahtev določenega trga ali področja uporabe pri omejevanju uporabe le-teh.

➤ Zahteve ROHS direktive

Vsi naši izdelki so skladni s Pravilnikom o omejevanju uporabe nekaterih nevarnih snovi (= direktiva 2002/95/EC s spremembami oz. dopolnitvami 2011/65/EC in 2015/863/EU ali **ROHS** direktiva), saj ne vsebujejo svinca (Pb), živega srebra (Hg), kadmija (Cd), kroma VI (Cr VI), polibromiranih bifenilov (PBB) in polibromiranih difeniletrov (PBDE).

➤ SVHC lista

Na kandidatni listi SVHC, objavljene na spletni strani Evropske kemijske agencije (ECHA), se nahajajo snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost in za katere je potrebno pridobiti avtorizacijo.

Med njimi sta dve substanci, ki jih vsebujeta surovini za proizvodnjo praškastega laka Ekolak v PE/P in PEQ kvaliteti ter E/P-08-...kvaliteti.

Ekolak v PE/P in PEQ kvaliteti je praškasti lak, ki se uporablja za zaščito površin, izpostavljenih zunanjim razmeram. PE/P kvaliteta je običajna kvaliteta za zunanjo izpostavo, PEQ kvaliteta pa ima povečano obstojnost na zunanjo izpostavo, skladno z zahtevami Qualicoat

Ekolak v E/P-08- kvaliteti je hibridni nizkotemperaturni praškasti lak z utrjevanjem pri 140°C, ki se uporablja za zaščito površin, namenjenih notranji izpostavi.

Podajamo koncentracije substanc, ki so na listi SVHC, tako za surovino kot za izdelek, v katerem se nahaja.

Substanca iz SVHC liste	Koncentracija v surovini	Koncentracija v izdelku
4,4 – izopropilen difenol =Bisfenol A (BPA)		
EC 201-245-8 CAS 80-05-7		
Razlog za zaskrbljenost: -Strupeno za razmnoževanje (člen 7c) -Lastnosti motenj endokrinega sistema (člen 57 (f) - okolje) -Lastnosti motenj endokrinega sistema (člen 57 (f) - zdravje ljudi)	10 – 15 %	< 0,1 % v Ekolaku PE/P-... in PEQ-...
Benzen-1,2,4-trikarboksilna kislina 1,2 anhidrid = tri-melitični anhidrid (TMA)		
EC 209-008-0 CAS 552-30-7	≥ 0,5 - < 1 %	< 0,1 % V Ekolaku E/P-...
Razlog za zaskrbljenost: Lastnosti preobčutljivosti dihal (člen 57 (f) - zdravje ljudi)		

Zaradi teh dveh substanc označevanje proizvodov ni potrebno iz naslednjih razlogov:

- koncentracija BPA v izdelkih ne dosega vrednosti, za katere je označevanje potrebno
- TMA v postopku proizvodnje praškastih lakov zaradi hidrolize skoraj povsem razpade, zaradi česar se koncentracija zniža pod vrednost, za katero je potrebno označevanje

> Specifične zahteve

Za posamezne izdelke so kupci zaradi načina vgrajevanja in področja uporabe želeli zagotovilo, da material ustreza določenim zahtevam.

Ta testiranja izvajajo pooblašeni laboratoriji oz. inštituti, rezultati po izdelkih pa so razvidni iz spodnje tabele.

Proizvod	Potrdilo oz. ustreznost
CC master bell *	- Skladnost z določili 10. 11. in 12. člena Uredbe Komisije (ES) št. 10/2011 z dne 14.1.2011 o polimernih materialih in izdelkih namenjenih za stik z živili z vrsto sprememb in dopolnil**, - skladnost z določili 3.člena (1a in 1b) Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1935/2004 z dne 27.10.2004 o materialih in izdelkih, namenjenih za stik z živili in o razveljavitvi direktiv 80/590/EGS in 89/109/EGS
CC master niansiran	- Skladnost z določili 10. 11. in 12. člena Uredbe Komisije (ES) št. 10/2011 z dne 14.1.2011 o polimernih materialih in izdelkih namenjenih za stik z živili z vrsto sprememb in dopolnil**, - skladnost z določili 3.člena (1a in 1b) Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1935/2004 z dne 27.10.2004 o materialih in izdelkih, namenjenih za stik z živili in o razveljavitvi direktiv 80/590/EGS in 89/109/EGS
CC master PE... CC master PS...	- Skladnost z zahtevami UL94 Horizontal Burning (UL certifikat)
Ekolak PEQ15-.... gladki, sijajni	- Qualicoat certifikat št. P-1685: kategorija sijaja 3, razred 1,5, gladki
Ekolak PEQ15-11-fino strukturni	- Qualicoat certifikat št. P-1862: kategorija sijaja 1, razred 1,5, teksturni
Ekolak PEQ15-01-4 Gladki matirani	- Qualicoat certifikat št. P-1897: kategorija sijaja 1, razred 1,5, ne teksturni
Ekolak E/P-01-1-90170 VA	- Skladnost z določili 10. 11. in 12. člena Uredbe Komisije (ES) št.

	10/2011 z dne 14.1.2011 o polimernih materialih in izdelkih namenjenih za stik z živili z vrsto sprememb in dopolnil**, skladnost z določili 3.člena (1a in 1b) Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1935/2004 z dne 27.10.2004 o materialih in izdelkih, namenjenih za stik z živili in o razveljavitvi direktiv 80/590/EGS in 89/109/EGS,
	- Skladnost z določili 2. in 3. člena Uredbe komisije (ES) št. 1895/2005 z dne 18. november 2005 o omejitvi uporabe nekaterih epoksi derivatov v materialih in izdelkih, namenjenih za stik z živili
Ekolak E/P-01-1-90190	- Skladnost direktivo US FDA 210 CFR 175.300 (stik z živili)

*brez optičnega belila (brez oznake J na koncu imena)

**spremembe in dopolnila Uredbe Komisije (ES) št. 10/2011: 321/2011, 1282/2011, 1183/2012, 202/2014, 865/2014, 2015/174, 2016/1416, 2017/752, 2018/79, 2018/213, 2018/831, 2019/37, 2019/988, 2019/1338, 2020/1245

5.2.2. V izdelek vgrajena embalaža

Posredni okoljski vidik vsekakor predstavlja v izdelek vgrajena embalaža, ki se pri porabniku pojavlja kot odpadek, v primeru naših izdelkov nenevaren. Težnja je, da je vgrajen delež embalaže čim nižji, kar predstavlja prihranek v celotnem življenjskem ciklusu izdelka od proizvodnje do porabe.

Tabela: Delež embalaže v prodanih izdelkih v letih 2020 - 2023

Element	Delež embalaže v izdelku (%)		Delež embalaže v izdelku (%)		Količina embalaže (kg) v 2023
	2020	2021	2022	2023	
Vsi izdelki - povprečje	3,01	3,85	4,51	4,70	284.104,83
Masterbatchi	2,77	3,49	3,87	4,27	220.811,73
Praškasti laki	4,00	5,16	7,11	7,28	63.293,10

Gledano vse proizvodne programe na lokaciji Mozirje se je delež embalaže v izdelku v letu 2023 zvišal za 10,42 % glede na predhodno leto.

Delež embalaže je zelo odvisen od strukture proizvodov in posledično njihovega pakiranja.

Povečan delež embalaže na programu masterbatchev je posledica prodaje manjšega deleža izdelkov v silosu in večjega deleža izdelkov v oktabinih napravah drugim vrstam pakiranja (za pakiranje 1 tone izdelka je teža oktabina 2,5-kratna napram teži vreč).

Na praškastih lakih je povečanju botrovala zmanjšana količina proizvodnje in odpreme praškastih lakov v big bagih, kar povečuje delež embalaže na enoto izdelka (za pakiranje 1 tone izdelka je teža kartonov z vrečo od 6 - 10-kratna napram teži big-bag embalaže, odvisno od vrste big-baga).

Zagotovo pa je v obeh primerih povečanju deleža embalaže botrovala tudi proizvodnja in odprema manjših količin posameznih kvalitet izdelkov znotraj proizvodne skupine. Za odpremo teh se porabi celotna paleta, sicer pa se pri kampanjskih proizvodih na paleto pakira 600 - 700 kg praškastih lakov in 1.000 - 1.250 kg masterbatchev.

5.2.3. Proizvod kot odpadek

Življenjski cikel vsakega izdelka se zaključi kot odpadni material, ki ga je potrebno zbirati in odlagati skladno z zahtevami glede na lastnosti zbranega materiala.

Tabela: Najpogostejše pojavljanje izdelka kot odpadek pri porabniku

Skupina proizvodov	Vrsta odpadka	Razvrstitev odpadka*
Masterbatchi	<ul style="list-style-type: none"> Ostanki masterbatchev v primarni obliki Vgrajen masterbatch v polimer 	Odpadki iz proizvodnje plastike s številko odpadka 07 02 13
Praškasti laki	<ul style="list-style-type: none"> Praškasti lak kot odpadni filter prah Ostanki praškastega laka v primarni obliki 	Odpadna praškasta sredstva za površinsko zaščito s številko odpadka 08 02 01

*Podana je razvrstitev, ki se uporablja za največ predstavnikov izdelkov iz posamezne skupine proizvodov. Za potrebe odstranitve določenega proizvoda je razvrstitev odpadka razvidna iz varnostnega lista za posamezni izdelek. V primeru mešanih odpadkov je potrebna analiza odpadka in skladno z njo tudi razvrstitev ter odlaganje.

5.2.4. Elektromagnetno sevanje

Na lokaciji PE Kemija Mozirje ima družba A1 d.d. s pogodbo v najemu zemljišče, na katerem je postavila bazno postajo za mobilno telefonijo MB 129.

V letu 2023 so bile opravljene meritve vira visokofrekvenčnega elektromagnetnega polja, ki jih je za A1 izvedel Zavod za varstvo pri delu (ZVD). Iz poročila je razvidno, da obremenitev okolja z visokofrekvenčnim elektromagnetnim sevanjem izven zaščitene okolice delujoče bazne postaje, z upoštevanjem merilne negotovosti, ne presega mejnih vrednosti in je kot takšna sprejemljiva za okolje.

Z upoštevanjem merilne negotovosti (41 %) največja možna izmerjena vrednost znaša 5,4 % mejne vrednosti. Mejne vrednosti določa Uredba o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju.

Poročilo je veljavno samo za konfiguracijo bazne postaje, kot je bilo navedeno na dan meritve. V primeru spremembe konfiguracije, je treba meritve ponovno izvesti. Od zadnjih meritev sprememb konfiguracije ni bilo.

5.3. PREDSTAVITEV VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU TER VARSTVA PRED POŽAROM

V družbi se zavedamo odgovornosti do zaposlenih, zato dejavnost družbe urejamo tako, da z uvajanjem varnostnih ukrepov nenehno izboljšujemo delovne razmere, zmanjšujemo tveganje nastanka poškodb in zdravstvenih okvar.

V PE Kemija Mozirje izvajamo:

- izobraževanje (teoretično in praktično) delavcev za varno delo z nevarnimi snovmi ter ravnanjem v primeru požara
- ugotavljanja psihofizičnega stanja delavcev za opravljanje dela
- ergonomsko sanacijo delovnih mest
- redno spremljanje fizikalnih in kemičnih škodljivostih na delovnih mestih ter ustrezno ukrepanje ob morebitnem odstopanju
- seznanjanje delavcev z nevarnostmi na delovnem mestu

➤ **Potencialne nevarnosti, skoraj dogodki, poškodbe**

Na področju preprečevanja poškodb (nezgod) pri delu v delovnem okolju prepoznavamo potencialne nevarnosti in skoraj dogodke ter odpravljamo vzroke zanje. Potencialna nevarnost je nepravilnost v delovnem okolju, procesu ali opremi, ki bi zaradi prisotnosti lahko povzročila skoraj dogodek ali nezgodo, skoraj dogodek pa je z delom povezan dogodek brez poškodbe ali zdravstvene okvare delavca. Potencialne nevarnosti beležimo vključno od leta 2013.

V letu 2023 smo na lokaciji v Mozirju beležili 6 potencialnih nevarnosti in nobenega skoraj dogodka. Vse prepoznane potencialne nevarnosti smo obravnavali skladno z internimi predpisi in za 5 od teh odpravili njihov vzrok že v 2023 (vzrok za eno potencialno nevarnost bo odpravljen v 2024).

V letu 2023 smo na lokaciji v Mozirju beležili eno (1) poškodbo, katere vzrok je bil padec na stopnicah. V raziskavo poškodbe je bila vključena Služba za varnost in zdravje pri delu. Ukrepanje je potekalo skladno z ugotovitvami.

	2020	2021	2022	2023
Potencialne nevarnosti	8	6	8	6
Skoraj dogodki	0	1	1	0
Poškodbe	1	0	0	1
PRP faktor*	0,38	0,00	0,00	0,06
IF faktor**	1,9	0,00	0,00	2,10

* PRP faktor = št. poškodb*št. izgubljenih dni / št. zaposlenih

** IF faktor = št. poškodb /100 zaposlenih

V vsem spremljanem obdobju ne beležimo bolezni, povezanih z delom, ali poklicnih bolezni.

➤ **Požarna varnost**

Na področju požarne varnosti redno skrbimo za servisiranje ročnih gasilnikov, hidrantnega omrežja ter vgrajenih avtomatskih javljalnikov požara. Izdelano imamo Oceno požarne ogroženosti, kjer so navedene potencialne možnosti za nastanek požara ter Požarni načrt, ki določa ukrepanje zaposlenih v primeru požara.

V PE Kemija Mozirje na lokaciji Mozirje požarov ne beležimo.

Na področju obvladovanja izrednih razmer smo imeli 30.11.2023 skupaj s PGD Mozirje operativno taktično vajo s scenarijem požara fotovoltaike na objektu upravne stavbe v PE Kemija Mozirje.

Vaja je bila izvedena kot redna vaja po planu poveljstva PGD Mozirje s ciljem preveriti usposobljenost enote PGD. Cilj našega podjetja pa je bil odziv in organiziranost zaposlenih v primeru izrednega dogodka. Potek aktivnosti je bil skladen s predpisanimi postopki.

5.4. IZPOLNJEVANJE ZAKONODAJNIH IN DRUGIH ZAHTEV

Na področju okolja imamo vzpostavljeno direktno povezavo med prepoznanimi okoljskimi vidiki in zakonodajnimi in /ali drugimi zahtevami. Na osnovi spremljanja zakonskih in drugih zahtev, ki pokrivajo področje okolja, varnosti in zdravja, ter na podlagi poročil izvedenih monitoringov in drugih meritev in ocenjevanj ocenjujemo, da deluje Cinkarna Celje d.d., PE Kemija Mozirje skladno z zahtevami zakonodaje in drugimi zahtevami, kot se določa s standardom ISO 14001 in Uredbo EMAS.

Inšpekcijski pregled Inšpekcije za okolje in naravo v letu 2023 ni bil izveden.

Ministrstvo za okolje in prostor nam je izdalo Okoljevarstveno dovoljenje v letu 2005. V letu 2023 smo delovali skladno zadnjo Odločbo o spremembi OVD št. 35441-33/2020-5, ki je bila izdana 19.2.2021.

Tabela: Pregled odločb osnovnega Okoljevarstvenega dovoljenja (OVD) z vsemi odločbami o podaljšanju in spremembah

Leto vloge	Razlog vloge	Leto odločbe / sklepa	Št. odločbe / sklepa
2005	Osnovna vloga	2005	Okoljevarstveno dovoljenje - sklep št. 35441-45/2005
2010	Podaljšanje po 5-ih letih	2010	Sklep št. 35441-30/2010-4 o podaljšanju OVD do 27.5.2015
2015	Podaljšanje po 5-ih letih, povečanje izpustov na V1 in na MKČN3	2015	Odločba o podaljšanju OVD št. 35444-15/2015-3 z veljavnostjo do 27.7.2025 z nekaj spremembami glede na dovoljenje št. 35441-45/2005 in odločbo št. 35441-20/2010-4.
2018	Spremembe glede na novo situacijo – ukinitvev premazov in razredčil, širjenje praškastih lakov in masterbatchev	2018	Odločba o spremembi OVD št. 35441-22/2018-12 glede emisij v vode, ki navaja spremembe OVD glede emisij v vode št.35441-45/2005 z dne 8.7.2005, spremenjeno z odločbo o spremembi št. 35441-30/2010-4 z dne 26.7.2010 in odločbo o spremembi št. 35444-15/2015-3 z dne 21.7.2015 za obratovanje naprave PE Kemija Mozirje na lokaciji Ljubija 11, 3330 Mozirje
2020	Spremembe glede na novo situacijo – iz MKČN1 uredimo samostojen iztok (izpust) V5	2021	Odločbo o spremembi OVD št. 35441-33/2020-5 glede emisij v vode, ki navaja spremembe Okoljevarstvenega dovoljenja glede emisij v vode št. 35441-45/2005 z dne 8.7.2005, spremenjeno z odločbo o spremembi št. 35441-30/2010-4 z dne 26.7.2010, odločbo o spremembi št. 35444-15/2015-3 z dne 21.7.2015 in odločbo o spremembi št. 35441-22/2018-12 z dne 20.12.2018 za obratovanje naprave PE Kemija Mozirje na lokaciji Ljubija 11, 3330 Mozirje, izdano upravljavcu Cinkarna Celje d.d., Kidričeva 26, 3000 Celje.

V 2023 so se meritve izvajale skladno z Okoljevarstvenim dovoljenjem iz leta 2021. Vrednosti posameznih parametrov, kakor tudi količine odpadne vode na posameznih izpustih, so znotraj mej, ki jih predpisuje Okoljevarstveno dovoljenje in kot so zahteve zakonodaje, saj za druge vplive na okolje ni definiranih posebnih zahtev (torej zanje veljajo zakonodajne omejitve).

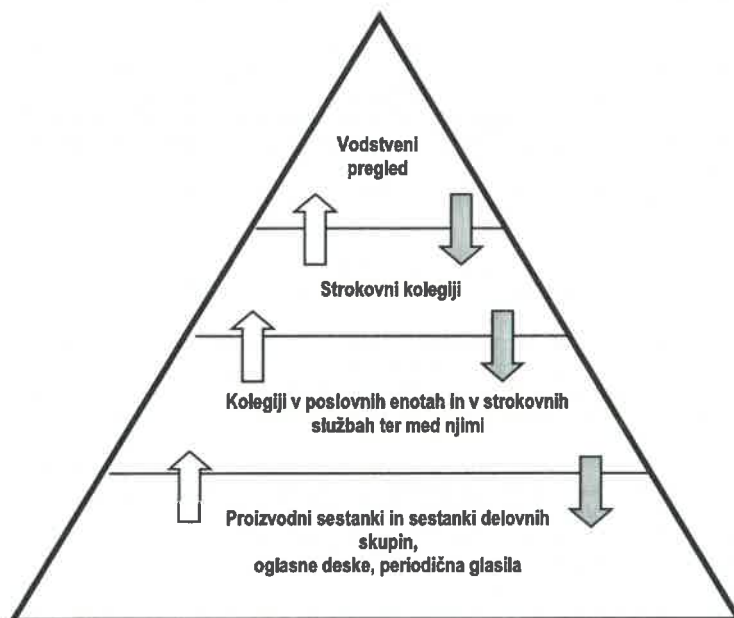
Na vodstvenem pregledu za leto 2023 smo na podlagi dokazne dokumentacije potrdili, da delujemo na področju okolja skladno z zakonodajnimi in drugimi zahtevami.

Naš interes pa ni samo izpolnjevati zahteve, ampak iz leta v leto stanje izboljševati oz. presegati pričakovanja zainteresiranih javnosti.

5.5. KOMUNICIRANJE

➤ Notranje komuniciranje

Prehod informacij v sistemu notranjega komuniciranja je razviden iz naslednje ponazoritve:

V podjetju smo uvedli notranje komunikacijske poti za izmenjavo informacij, ki vključujejo tudi sistem vodenja. Na najvišji ravni podjetja delujejo vodstveni pregled in strokovni kolegiji, ki jih sklicuje Uprava. Na strokovnih kolegijih se izmenjujejo informacije med vodstvom podjetja, poslovnimi enotami in strokovnimi službami.

Glede na potrebe se na zahtevo vodstva ali na pobudo direktorjev in vodij sklicujejo tudi delovni sestanki za reševanje problemov in dogovarjanja na posameznih področjih dela.

Sistem notranjega komuniciranja v okviru posameznih PE ter med njimi in posameznimi strokovnimi službami opisujejo organizacijski predpisi o poslovanju posamezne PE.

Direktorji in vodje so odgovorni za prenos informacij s področja kakovosti, okolja, varnosti in zdravja na nižji nivo in za obveščanje svojih podrejenih o odločitvah na višjih nivojih vodenja; medtem, ko probleme, ki se pojavljajo v procesu, prenašajo na višje nivoje vodenja, kjer se sprejmejo ustrezni ukrepi.

Zaposleni so redno obveščeni o pomembnih dogodkih in uspešnosti podjetja ter se izražajo tudi preko periodičnih glasil (v papirni in elektronski obliki) ter objavami preko oglasnih desk in sestankov posameznih skupin in e-medijev. Zaposleni so vključeni v proces nenehnega izboljševanja in v druge oblike sodelovanja ter posvetovanja.

Poleg ostalih možnosti dnevnega komuniciranja, tudi preko Minute za varnost in posameznih sestankov, je v ta namen vzpostavljen tudi sistem podajanja koristnih predlogov in inovacij.

Tabela: Število podanih koristnih predlogov v letih 2020-2023

	2020	2021	2022	2023
Število podanih koristnih predlogov	14	14	22	41
Število podanih koristnih predlogov/zaposlenega v PE Kemija Mozirje	0,29	0,29	0,47	0,85

Podatki za leta pretekla leta se razlikujejo od tistih podanih v predhodni Okoljski izjavi in njenih dopolnitvah, ker so vključevali tudi zaposlene in podane koristne predloge iz programa Tiskarskih barv, ki je bil priključen PE Kemiji Mozirje.

V okviru podjetja deluje Svet delavcev, kjer se razrešujejo predvsem vprašanja zaposlenih, največkrat pa so to področja varnosti in zdravja pri delu. Svet delavcev voli delavskega direktorja, ki je kot predstavnik zaposlenih tudi član Uprave. Zaposleni lahko vedno neposredno komunicirajo s člani Uprave, Svetom delavcev in sindikalnimi zaupniki.

➤ Zunanje komuniciranje

Aktivno zunanje komuniciranje omogoča pravočasno prepoznavanje novih zahtev s strani državnih in občinskih organov, odjemalcev ter drugih zainteresiranih javnosti (strani) in prizadetih strani.

Podatke o pomembnih okoljskih vidikih posredujemo zainteresiranim zunanjim javnostim v obliki poročila **Okoljska izjava za Cinkarno Celje PE Kemija Mozirje**. Politiko okolja, ki je integrirana v Politiko zagotavljanja kakovosti, ravnanja z okoljem, varnostjo in zdravjem, ter Okoljsko izjavo posredujemo javnostim tudi preko spletnih strani družbe Cinkarna Celje d.d. (www.cinkarna.si).

Način sprejemanja, evidentiranja ter odzivanja na vprašanja ali pritožbe s strani zunanjih javnosti, ki so predmet okolja, varnosti in zdravja, je določen z organizacijskim predpisom. Vprašanja in pritožbe zunanje javnosti spremljamo in evidentiramo v Evidenci vprašanj in pritožb javnosti. Vprašanja in pritožbe se posredujejo direktorju PE Kemija Mozirje. Zaposleni, ki sprejmejo vprašanje ali pritožbo, so seznanjeni, da teh informacij ne komentirajo, morajo pa zainteresiranega usmeriti na direktorja PE Kemija Mozirje.

V letu 2023 nismo iz strani javnosti prejeli nobene pritožbe oz. vprašanja v vezi ravnanja z okoljem ter zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu.

O naših načrtih in dosežkih na razvojnem področju ter načrtih in dosežkih v skrbi za zmanjšanje vplivov na okolje matična družba podaja informacije tudi preko medijev (časopisi, namenske zgibanke, televizija, družbena omrežja).

Komuniciranje z javnostjo obsega tudi organiziranje tiskovnih konferenc, izdajanje Sporočil za javnost, podajanje izjav in odgovorov novinarjem, objavlanje strokovnih člankov, aktivno sodelovanje na konferencah in srečanjih, sodelovanje z osnovnim in srednjimi šolami ter fakultetami (praktično usposabljanje na delovnem mestu, raziskovalne naloge, diplomske in magistrske naloge, natečaji z izobraževalno noto).

Podjetje aktivno sodeluje z lokalno in širšo javnostjo na način raznih donacij, sponzorstva, prispevkov za izvedbo različnih družabnih dogodkov, kot so denarni prispevki oz. prispevki izdelkov za srečolov za otroške prireditve (maškarada, miklavževanje, ...), za vrtno in gasilske veselice, krajevne ter občinske praznike, srečanja društev, sponzorstvo za športno dvorano v Mozirju in Nazarjah, prispevka za projekt brezplačne šole v Nazarjah, donacij za osnovne šole, glasbeno šolo, športne klube, različna društva,...

V letu 2023 je podjetje organiziralo 16. nagradni natečaj za osnovne in srednje šole celjske regije z naslovom "Čudoviti svet vode". Podan je izziv poiskati čim izvirnejši prikaz katerega koli pojava ali oblike vode na našem planetu oz. rešitev za prikaz delovanja vode na našem planetu, najboljšo pa oživiti oz. izdelati, da bi jo lahko pozneje preizkušali vsi obiskovalci Tehnoparka Celje.

10.6.2023 je podjetje drugo leto zapored organiziralo Dan odprtih vrat na obeh lokacijah: v Mozirju in v Celju, tokrat na temo Naši izdelki pri vas doma. Z obiskom prireditve smo bili zelo zadovoljni. Obiskovalci so si v PE Kemija Mozirje poleg nazornega prikaza, kje povsod se nahajajo izdelki, ki jih proizvaja naše podjetje, imeli priložnost ogledati tudi proizvodnjo praškastih lakov in masterbatchev ter spoznati njen vpliv na okolje in aktivnosti za zmanjšanje le-tega.

5.6. IZOBRAŽEVANJE

V spodnji tabeli navajamo nekatere kazalnike izobraževanja in usposabljanja v PE Kemija Mozirje od leta 2020.

Tabela: Kazalniki na področju izobraževanja in usposabljanja v letih 2020-2023

	2020	2021	2022	2023
Število udeležencev izobraževanja in usposabljanja	390	371	419	449
Stroški izobraževanja in usposabljanja (€)	2.034,29	2.152,14	5.063,01	5.296,25
Ocena zadovoljstva na izobraževanju in usposabljanju (1-5)	4,00	3,30	3,51	3,94

V letu 2023 je bilo v PE Kemija Mozirje opravljenih 909,11 ur izobraževanja in usposabljanja, kar predstavlja 2,03 ur na udeleženca, na zaposlenega v poslovni enoti pa 18,94 ur. Obveznih znanj po katalogu strokovnosti in znanj je predstavljalo 19,82 % od vseh udeležencev v PE Kemija Mozirje.

5.7. OBVLADOVANJE IZREDNIH RAZMER

V letu 2023 smo na lokaciji PE Kemija Mozirje v Mozirju beležili dva (2) izredna dogodka.

V prvem primeru je prišlo do napake v delovanju MKČN 1: Izveden je bil takojšnji servis, pred tem pa je bilo potrebno izprazniti vsebino MKČN. Zaradi izrednega dogodka je bilo v MKČN več grezničnega mulja, ni pa bilo negativnih posledic / vplivov na okolje.

Drugi primer izrednega dogodka so bile poplave, ki so se zgodile 4.8.2023 in so prizadele tudi del naše poslovne enote. Najbolj je bilo prizadeto območje med Savinjo in vodotokom Struga, kjer imamo postavljene skladiščne kapacitete. Poškodovanega/poplavljenega je bilo veliko materiala (surovine, polizdelki, gotovi izdelki), nekaj malega opreme in pa infrastruktura, vključujoč tudi objekte. Ukrepi, ki smo jih izvedli po poplavi v letu 2012 niso zadostovali. Takoj smo pristopili k sanaciji, da smo zmanjšali morebitne negativne vplive na okolje in višino povzročene škode: tako na področju ravnanja z materiali, kot ukrepov in izboljšav na infrastrukturi.

Ocenjujemo, da so bili vplivi na okolje zaradi poplav minimalni. Materialov nam poplavne vode niso odnašale, saj so bili vsi materiali skladiščeni znotraj skladišč, ki so bila zaprta. Poplavljenega materiala v obliki netopnih granul smo oprali in posušili ter zagotovili njihovo ponovno rabo. Med odpadke smo predali zgolj materiale, ki se jih nedvomno ni/ne bo dalo porabiti, za ostale smo/še bomo stestirali njihovo porabo oz. jih bomo ponudili na trgu za potrebe vgradnje. Šele, ko bomo preverili vse možnosti ponovne rabe, pa le ta ne bo mogoča, bomo posamezne materiale predali med odpadke, zaradi česar pričakujemo v naslednjem obdobju nekoliko povečan obseg predaje odpadkov prevzemnikom le-teh.

Na področju obvladovanja izrednih razmer pa smo imeli 30.11.2023 skupaj s PGD Mozirje operativno taktično vajo s scenarijem požara na fotovoltaiiki.

6. CILJI NA PODROČJU RAVNANJA Z OKOLJEM

Osnova za določitev ciljev s področja okolja, varnosti in zdravja v podjetju predstavljajo:

- politika zagotavljanja kakovosti, ravnanja z okoljem, varnostjo in zdravjem,
- pomembni okoljski vidiki,
- prepoznana pomembna tveganja ter priložnosti na področju ravnanja z okoljem, varnostjo in zdravjem pri delu,
- zakonske in druge zahteve, vključno s pričakovanji in zahtevami zainteresiranih strani,
- trajnostni razvoj in krožno gospodarstvo,
- prepoznane potrebe odjemalcev proizvodov in storitev,
- finančne in tehnološke zmožnosti,
- mnenja zainteresiranih javnosti,
- prepoznane potencialne nevarnosti,
- poročila o vodstvenem pregledu za prejšnje obdobje.

V 5. poglavju so opisani neposredni in posredni okoljski vidiki.

Kriteriji za ocenjevanje posameznih okoljskih vidikov so zakonodaja in njene smernice, ekonomika poslovanja in mnenje javnosti. Če se situacija na določenem okoljskem vidiku spremeni, ga je potrebno ponovno vrednotiti po pomembnosti. Obvezno pa se pregled, dopolnitve in vrednotenje okoljskih vidikov opravi enkrat letno v obdobju planiranja za naslednje leto. Okoljski vidik je pomemben, če je po kateremkoli kriteriju ocenjen z rdečo barvo, ali če je po dveh ali treh kriterijih označen z rumeno barvo.

Prepoznani pomembnejši okoljski vidiki so tisti, za katere se določajo okvirni in izvedbeni cilji.

Tabela: Doseganje ciljev na področju ravnanja z okoljem za leto 2023

Okoljski vidik	Okvirni okoljski cilj	Izvedbeni okoljski cilj	Doseženo v 2023 / obrazložitev rezultata
Poraba električne energije za procese C1, C2 in C3 ter ostale OE v PE Proizvodnja in poraba komprimiranega zraka	Trajnostni razvoj – energetska učinkovitost	Vzpostavitev EMS sistema (sistem za upravljanje z energijo)	Vgrajen je sistem in vzpostavljeno je delovanje sistema za upravljanje z energijo – energetskega monitoringa. Na podlagi spremljanja bomo izvajali aktivnosti za večjo energetske učinkovitost.
Poraba električne energije za procese C1, C2 in C3 ter ostale OE v PE	Trajnostni razvoj – energetska učinkovitost	Obnova razsvetljave v objektu PL	V objektu praškastih lakov so bila zamenjana vsa navadna svetila z novimi, varčnimi LED sijalkami. S tem smo zagotovili zmanjšanje porabe električne energije glede na vgrajena svetila iz 24 MWh leno na 10 MWh letno.
Nastajanje odpadkov (tehnološkega izmeta) v procesu C2 in C3 – odpadna plastika, PE folije Vodenje aktivnosti za zagotavljanje trajnostnosti	Trajnostni razvoj – količina odpadkov	Zmanjšanje količine odpadne plastike	Z mini prenosnim sesalcem ob zaključku proizvodnje posamezne kvalitete iz transportne opreme posesamo material in ga vrnemo na vhod. Posesamo tudi ostalo proizvodno opremo in material odložimo k tehnološkemu izmetu, ki ga vračamo v proizvodnjo.
Nastajanje odpadkov (tehnološkega izmeta) v procesu C1 – odpadna praškasta sredstva, filter prah Vodenje aktivnosti za zagotavljanje trajnostnosti	Trajnostni razvoj – količina odpadkov	Priprava nabora možnih načinov porabe/vgradnje odpadnega prahu praškastih lakov (filter prahu)	Zmanjšujemo količino odpadnega filter prahu z dodatnim ločevanjem, zbiranjem ter predelavo in nato vgradnjo v obstoječe kvalitete lakov. Vgradnja v druge namene za enkrat ni bila uspešna. Odpadni prah naših odjemalcev bi lahko predelovali in jim ga vračali le ob pogoju, da bi bil brez tujkov. Aktivnosti nadaljujemo v 2024.
Vodenje aktivnosti za zagotavljanje trajnostnosti	Uvajanje izboljšav	Analiza vhodnih materialov za barvne masterbathe glede na zahteve za bio-razgradljive materiale	Veliko proizvajalcev razpolaga z monobatchi na biorazgradljivi osnovi. Pridobili smo vzorce in razvili določene nianse, ki so na PE osnovi, tudi na biorazgradljivem polimeru. Ocenjujemo, da prenos nians in izdelava na biopolimernem nosilcu ne bo težavna.
Ravnanje z nevarnimi kemikalijami v PE Kemija Mozirje	Uvajanje izboljšav	Čiščenje oblog iz naprav s peskalnim strojem	Za čiščenje elementov z oblogami je v uporabi peskalni stroj. Tovrstno čiščenje je hitrejše, bolj učinkovito in brez prisotnosti hlapnih komponent.

Tabela: Pomembni prepoznani okoljski vidiki za PE Kemija Mozirje v povezavi z okvirnimi in izvedbenimi cilji za leto 2024

Okoljski vidik	Okvirni okoljski cilj	Izvedbeni okoljski cilj za 2024
Raba surovin in pomožnih materialov za proizvodni proces C1 –praškasti laki Raba surovin in pomožnih materialov za proizvodni proces C2 in C3 – masterbatchi Oskrba s surovinami, razvoj, tehnologija, ravnanje z izdelkom (vgradnja v drug proizvod, ravnanje z njim po odsluženju) Vodenje aktivnosti za zagotavljanje trajnostnosti	Trajnost – okolje in energija: podnebje, onesnaževanje, vodni viri, biodiverzitet, raba virov in krožno gospodarstvo	Vgradnja surovin, polizdelkov in izdelkov masterbatchev in praškastih lakov, ki so bili poplavljeni, v nove proizvode
Poraba električne energije za procese C1, C2 in C3 ter ostale OE v PE	Trajnost – okolje in energija: podnebje, onesnaževanje, vodni viri, biodiverzitet, raba virov in krožno gospodarstvo	Menjava kompenzacije na TP Ljubija 1
Nastajanje odpadkov (tehnološkega izmeta) v procesu C1 – odpadna praškasta sredstva, filter prah Oskrba s surovinami, razvoj, tehnologija, ravnanje z izdelkom (vgradnja v drug proizvod, ravnanje z njim po odsluženju) Vodenje aktivnosti za zagotavljanje trajnostnosti	Trajnost – okolje in energija: podnebje, onesnaževanje, vodni viri, biodiverzitet, raba virov in krožno gospodarstvo	Priprava nabora možnih načinov porabe/vgradnje odpadnega prahu praškastih lakov (filter prahu)

Raba, vgradnja, predelava, dodelava recikliranih materialov oz. materialov za ponovno rabo, ki so na razpolago na trgu Vodenje aktivnosti za zagotavljanje trajnosti	Trajnost – okolje in energija: podnebje, onesnaževanje, vodni viri, biodiverziteteta, raba virov in krožno gospodarstvo	Priprava nabora možnih načinov porabe / vgradnje tehnološkega izmeta polimerov od odjemalcev
Poraba vode za hladilne namene - C1, C2, C3 Poraba biomase za ogrevanje prostorov	Trajnost – okolje in energija: podnebje, onesnaževanje, vodni viri, biodiverziteteta, raba virov in krožno gospodarstvo	Analiza in vrednotenje izdelave vrtin za pridobivanje tehnološke vode in potrebe ogrevanja
Vodenje aktivnosti za zagotavljanje trajnosti	Trajnost – okolje in energija: podnebje, onesnaževanje, vodni viri, biodiverziteteta, raba virov in krožno gospodarstvo	Analiza postopka certificiranja barvnih masterbatchev na biorazgradljivi osnovi

7. KONTAKT

Okoljska izjava za Cinkarna Celje d.d. PE Kemija Mozirje velja za lokacijo Mozirje s kontaktom:

Cinkarna Celje d.d.
PE Kemija Mozirje
Ljubija 11
3330 Mozirje

Telefon: (03) 837 09 00
Fax: (03) 837 09 50
Internet: www.cinkarna.si

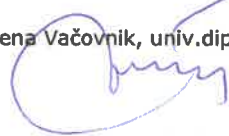
Kontaktna oseba za dajanje podrobnejših in ostalih informacij s področja okolja, varnosti in zdravja za Cinkarno Celje d.d. PE Kemija Mozirje – lokacija Mozirje:

Irena VAČOVNIK, univ.dipl.inž.kem.tehnol.

Telefon: (03) 837 09 04
e-mail: irena.vacovnik@cinkarna.si

Odgovorna za izdelavo Okoljske izjave
in za resničnost navedenih podatkov

Irena Vačovnik, univ.dipl.inž.kem.tehnol.

Predsednik Uprave

Aleš Skok
univ.dipl.inž.kem.teh., MBA-ZDA

Članica Uprave – namestnica predsednika,
tehnična direktorica

Nikolaja Podgoršek Selič
univ.dipl.inž.kem.inž., spec.

8. IZJAVA OKOLJSKEGA PREVERITELJA**Izjava okoljskega preveritelja o dejavnostih preverjanja in potrjevanja
št. O-003**

Slovenski inštitut za kakovost in meroslovje,
z registracijsko številko okoljskega preveritelja SI-V-0001,
akreditirani za preverjanje dejavnosti organizacije (NACE: 20.12; 20.30),

izjavlja, da smo preverili, ali organizacija na lokaciji:

**CINKARNA Celje, d.d. PE Kemija Mozirje,
Ljubija 11, 3330 Mozirje**
z registracijsko številko SI-00003

izpolnjuje vse zahteve Uredbe (ES) št. 1221/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o prostovoljnem sodelovanju organizacij v Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS).

S podpisom tega dokumenta izjavljamo, da:

- sta bila preverjanje in potrjevanje izpeljana popolnoma v skladu z zahtevami Uredbe (ES) št. 1221/2009, Uredbe (ES) 2017/1505 in Uredbe (ES) 2018/2026;
- rezultati preverjanja potrjujejo, da ni dokaza o neskladnosti z veljavnimi zakonskimi zahtevami v zvezi z okoljem;
- podatki in informacije iz okoljske izjave »Okoljska izjava za Cinkarno Celje PE Kemija Mozirje za leto 2023, verzija 1, maj 2024«, podajajo zanesljivo, verodostojno in pravilno sliko o vseh dejavnostih organizacije v obsegu, navedenem v okoljski izjavi.

Ta dokument ni enakovreden registraciji EMAS. Registracijo EMAS lahko podeli le pristojni organ na podlagi Uredbe (ES) št. 1221/2009. Ta dokument se pri sporočanju javnosti ne uporablja samostojno.

Datum validacije: 2007-12-19
Izdaja: 16/2024-06-14

Gregor Schoss:
Direktor SIQ Ljubljana

SIQ Ljubljana, Mašera Spasičeva 10, SI-1000 Ljubljana, Slovenija,
tel.: +386 1 4778 100 • fax: +386 1 4778 444 • e-mail: info@siq.si • <http://www.siq.si>